

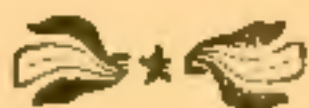
ಕುರವಂಜಿ

Koravanji

ಜುಲೈ

೧೯೬೩

ಸಂಪಾದಕರು:

ಶ್ರೀ ರಾ. ಶಿ.

ಇರವರಿಗಾರರು:

ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್
ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಸೇ.
ಶ್ರೀ ಬಚ್ಚ
ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ. ಸುನಂದಮ್ಮ
ಶ್ರೀ ಕೇಶ
ಶ್ರೀ ಎಲ್ಲೆನ್
ಶ್ರೀ ರಾಮ
ಶ್ರೀ ಜಾಕರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್

ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ಬರಿಪತಿ
ಕವುನಲ್ಲಾ

ತಿಳಿನಗಯ ಮಾನಪತಿ.ಕ

For 3 way Beauty Treatment....

RAJA
SNOW

AMLA HAIR OIL, KASTURI SOAP

MANYAM & CO. BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY.

FAS

ಸಂಪುಟ ೨೨

ಜುಲೈ ೧೯೬೩

ಸಂಚಿಕೆ ೪

★ ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು ★

ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೊರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ,
“ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಆಬ್ಸೆಂಟ್” ತೋಗೊಂಡರು ಅನ್ನುವುದು ಸುಳ್ಳು.

—ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ಯಾರೂ ಆಬ್ಸೆಂಟ್ ಆಗೇ ಇತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

ಯಾಕಪ್ಪಾ! ಆ ಪ್ರೊಫೂಮಾನ ಹಂಗೆಲ್ಲಾ ಸತಾಯಿಸ್ತಾರೆ! ಅವನೇನಾರ
ಲೆಜಿಸ್ಲೆಟರ್ಸ್ ಹೋಂನಾಗಿ ವಿಪರೀತ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದನಾ? ಎಂದು ನಮ್ಮೂರಿನ
ಕೆಲವರು ಅನುಕಂಪ ಸೂಚಿಸಿದರಂತೆ.

ಆದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ ತುಲಾಭಾರ
ಎತ್ತುತ್ತಾರಂತಲ್ಲ, ಆ ಚಿನ್ನ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಚಿನ್ನವೇ? ಅಥವಾ ಅಪ್ಪಟಾ ಅಪರಂ
ಜಿಯೇ? ಎಂದೊಬ್ಬರು ಕೇಳಿದಾರೆ.

—ಸ್ವಾಮಿ! ಚಿನ್ನದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಕೊರವಂಜಿಯು ಮುಟ್ಟಿ ಕೂಡ
ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೇನು ಗೊತ್ತು?

ಕ್ರಿಸ್ತೈ ಕೇಲರಳ ಆತ್ಮ ಚರಿತೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂವಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು
ಅನುರಿಕದ ಪ್ರಕಟನಕಾರರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರಂತೆ.

—ಗಗನಯಾತ್ರಿ ವೇಲಂಟೀನಿಗೆ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಅನಕಾಶ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ!

* * * *

ನಮ್ಮರಿನ ಫುಡಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕುಯ್ಲಿನ ಕಾಲ ಎಂದ ಒಬ್ಬ
ಅದು ಹ್ಯಾಗೋ ಅಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ.

“ ಕೆಂಡರ್ ಗಾರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಕಾಲೇಜುಗಳ ತನಕ ಸೀಟು ದೊರಕಲು ಇವರು
ಬೇಕೇ ಬೇಕಲ್ಲ ” ಎಂದ ಮೊದಲನ.

* * * *

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸುಕಾರ್ನೋ ಅವರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಯೂಬ್ ಖಾನರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗು
ವರಂತೆ “ ದಿಟವೇನಯ್ಯ! ಕ್ರಿಸ್ಟಿಯನ್ ಕೆಲರನ್ನು ನೀನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೆಯಾ ”
ಅಂತ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

* * * *

ಪ್ರಧಾನ ಸಚಿವರು ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ, ಹಲವಾರು ಕೇಂದ್ರ
ಸಚಿವರು ಅವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರಂತೆ.

—ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು, ನೀವು ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ, ನಾವು ಇರೋ ಮನೇಲಿ
ಇರುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅಥವಾ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೇನ ಹುಡುಕುಕ್ಕೆ ಶುರು
ಮಾಡೋಣವೇ ” ಎಂದು ಮುಗುಮ್ಮಾಗಿ ಕೇಳಿದರಂತೆ.

* * * *

ಸರ್ಕಸ್ಸಿನ ಕುದುರೆಯೊಂದು ಹಿಂದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುತ್ತ ದಂತೆ.

....ಏನು ಮಹಾ! ನಾವು ಪಣ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆ ಕೂಡ, ಮೊನ್ನೆ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ
ಆದೇ ರೀತಿ ನಾಗಾಲೋಟ ಹಾಕಿತು!!

* * * *

ತೆರಿಗೆ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜೇನು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿದೆಯಂತೆ.

—ಕಚೇರಿಗಿಂತ ಜೇನುಗೂಡು ಎಷ್ಟೋ ಹಿತ, ಇಲ್ಲಿ ಕುಟುಕಿದರೂ ಕೊನೆಗೆ
ಜೇನುತುಪ್ಪವಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತೆ, ಕಚೇರೀಲಿ ಕುಟುಕೋದು ಒಂದೇ!

* * * *

ಕೆನ್ನೆಡಿಯವರು ಪಶ್ಚಿಮ ಬರ್ಲಿನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಕ್ರುಶ್ಚೊವರು
ಪೂರ್ವ ಬರ್ಲಿನ್ನಿಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಒಬ್ಬರು.

—ಎಷ್ಟು ದೂರ! ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ!!

* * * *

ಅಟೊರಿಕ್ಲಾ ಅಸಫಾತದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೆವುಡಮೂಗನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹಟಾತ್ತಾಗಿ
ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತಂತೆ.

—ಅವನಾಡಿದ ಮಾತುಗಳ ನಗ್ನ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆದರಿ, ಅಟೊರಿಕ್ಲಾ ಮೂಗಾಯಿ
ತಂತೆ.

=====

ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಿದ್ದು

ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಡನೆ

ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿಯು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. “Anna Karenina” ಯಾರು ಬರೆದಿದ್ದು? ಎಂದು ಕರ್ಕಶ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದನಂತೆ. ಆ ಧ್ವನಿಗೆ ಬೆದರಿದ ಹುಡುಗಿಯರು ಬಾಯಿಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಎದುರಿಗೆ ಕಂಡ ಒಂದು ಹುಡುಗಿಯನ್ನೇ ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಾ ರಾಜಕಾರಣಿಯು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದನಂತೆ. ಆ ಹುಡುಗಿ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿ, ಬೆದರುತ್ತಾ “ನಾನಲ್ಲ ಬರೆದಿದ್ದು” ಎಂದು ಹೇಳಿತಂತೆ.

“ಆಞ್!” ಎಂದರಂತೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು. ಅನಂತರ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯು ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದಳಂತೆ. ನಂತರ ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು “ಪ್ರಭೋ! ನಾನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಹುಡುಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಳು, ನಾನೇ ಬರೆದಿದ್ದು ಅಂತ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳಂತೆ.

ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆದಿರಬಹುದು, ಊಹಿಸುವಿರಾ?

* * * *

ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರಹಾ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವಿದೆ. ಸುಮಾರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹೀ ಆಡಳಿತವಿದೆ. ಈ ಆಡಳಿತದ ಮುಖ್ಯನೀತಿ ಎಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವುದು. ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮತಾವಾದೀ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವಿದೆ. ಈ ಆಡಳಿತದ ಮುಖ್ಯನೀತಿ, ಬಂಡವಾಳಶಾಹೀ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದುದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತಗಾರರ ಧೈಯ! ಮತ್ತು ಸಂಕಲ್ಪ.

ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೀಗೇ !

ಧರ್ಮ ಕ್ಲಾಸ್ ಹುಡುಗರಿರಬಹುದು, ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆದರೂ ಅವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ನೀವೇ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮಹಾರಾಜ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಆನಾತಿ ಇತ್ತು. “ಮಾರಾಯ! ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದುರ್ಯೋಧನ ದುಶ್ಯಾಸನ ಮೊದಲಾದ ಜಾಣ ಹುಡುಗರ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬರದೆ, ದೇಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಹೊಣೆಯನ್ನೂ ಹೊರಲಾರದೆ ಹೋಗಾರು” ಎಂದು ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯನು ಎಷ್ಟೋ ಹೇಳಿದ. ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕುರುಡ.

“ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಯ್ಯಾ! ತಿಳಿಯೋದು ನಿನ್ನ ರೋಪೆಲ್ಲಾ! ದಡ್ಡ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಕಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ, ಎಂಥಾ ಮಾಸ್ತರಯ್ಯ ನೀನು? ಜಾಣ ಹುಡುಗರಿಗೆ ನೀನೇನು ಮಹಾ ಕಲಿಸೋದು? ಅವರೇ ಕಲಿತು ಕೊತಾರೆ” ಎಂದು ಅಂಧ ನೃಪಾಲ ರೇಗಿದ.

* * * *

ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹೀಗೇನೇ ನವ ಭಾರತ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇದೇ ಕುರುಡುನೀತಿ!

ನಾಲ್ಕು ಜನ ಒಳ್ಳೆ ಮಾಸ್ತರಿರೋ ಶಾಲೆಗೆ ಜಾಣ ಹುಡುಗರು ಹೋಗೋದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಮಾಸ್ತರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೂ ಕಲಿಸಬಹುದು. ಹುಡುಗರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ. “ಉಂಟೆ ಎಲ್ಲಾ ದರೂ! ಧರ್ಮ ಕ್ಲಾಸ್ ಹುಡುಗರು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಅವರಿಗೆ ಜಾಣ ಮಾಸ್ತರುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಗತ್ಯ. ಅವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಅಂಧ ನೃಪಾಲರು ಇಂದೂ ನೀತಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಮಂಜಸವೇ ಅನ್ನಿ—ದೇಶ, ರಾಜ್ಯ, ಭಾರತ ಅನ್ನೋದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟರೆ, ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರು, ಅನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ,

ಇದು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೇ ಅನ್ನಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಉನ ಆಗಬಹುದು, ಸ್ಯಾತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬೀಳಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ, ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಈ ನೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯದೇ! ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇ, ಈ ನೀತಿ.

ಅಂದಮೇಲೆ, ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ತಂದರೆ, ಅಧಿಕಸ್ಯ ಅಧಿಕಂ ಫಲಂ!

ನೂರು ಜನ ಮಾಸ್ತರುಗಳಿರುವಾಗ, ಅವರಲ್ಲಿ ಶತಾಂಶ ೨೫ ಆದರೂ ಬಕ್ರಾ ಗುಂಪಿನವರಿರಲೇ ಬೇಕು ಅಂತಹವರೇ ಪ್ರಾಥ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು

ನೂರು ಜನ ವೈದ್ಯರಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ೨೫ ಆದರೂ ಧರ್ಮ ಕ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರಿರಬೇಕು. ಅವರೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ನೂರು ಜನ ಸರ್ಕಾರಿ ಲಾಯರುಗಳಲ್ಲಿ ೨೫ ಆದರೂ ಶೇಕಡಾ ೨೫-೪೦ ನಂಬರಿನ ಪೈಲ್ವಾನರಿರಲೇ ಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲೂ ಅಂದಾಜು ಅಂಕಿ ಇರಬೇಕು.

ನೂರು ಜನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ೨೫ರಷ್ಟು ಆದರೂ ಧರ್ಮ ಕ್ಲಾಸ್ ಪ್ರವೀಣರು ಇರಲೇಬೇಕು.

ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಿಂದ ನಾಯಕ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರುವಾಗಲೂ ಇದೇ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ....

ಛೇ! ಛೇ! ಛೇ! ಇದೆಲ್ಲಾ ಉಹೆ ಯಾಕೆ? ಹುಲುಸಾಗಿ ಆಗೇ ಇರೋ ವಿಚಾರವನ್ನ ಯೋಚಿಸಲೇಬಾರದು. ಸತ್ತ ಮಗೂಗೆ ಜಾತಕ ಬರೆಸ್ತಾರೆಯೇ? ಯಾರಾದರೂ!

—ಪ್ರಕಾಶ್

ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗ

ಎಂದರೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಳಾಭಾವವನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಬರೆದ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಶೀನಣ್ಣನ ಮಗ ಪಾಂಡಿಯನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಇದು.

ಎಂದಿನಂತೆ ಇಂದೂ ಬಡಗನಾಡಿನವರಿಗೂ, ವಿಧಿಗೂ ನಿಖರವಾದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ವಿಧಿಯಮೇಲೆ ಮೀಶೆ ತಿರುವಿದ ಬಡ ಶೀನನಸುತ್ತಲೂ ಘನಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಸ್ವಂತ ಊರು ಸೇರಿದಾಗ ವಿಧಿ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಾಗಿ ಶೀನಣ್ಣನಿಗೆ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಛತ್ರ ಸೇರಬೇಕಾಯಿತು ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೆ ಪರೋ ಎಂದು ಅಲೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಶಾನುಭೋಕೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕಲ್ಲುಬೀಳುವ ಹಾಗಾದಾಗ ಶೀನಣ್ಣ ರಿಟ ಅರ್ಜಿ ಗುಜರಾಯಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನೀರು ನವಣೆ, ಖುಷ್ಕಿ ಅಡಕೆ, ಕಲ್ಲುಬಾಳೆ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯವಸಾಯಗಳೂ ಅವನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವನದು ಬಗೆಹರಿಯದ ಆರಂಬ.

ಅವನ ಮೂರು ಹೊಲಗಳೂ ಮೂರು ಮೈಲಿ ಬಾಹುವುಳ್ಳ ಸಮಭುಜ ತ್ರಿಕೋಣದ ಮೂರು ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಶೀನಣ್ಣನ ಎತ್ತುಗಳು ಹೊದ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದಾನ ಧರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರಾಹಾರಯೋಗ ವನ್ನು ಅನುಸಂಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಧದಿವಸದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿದಮೇಲೆ ಏಳುವ ಶೀನಣ್ಣ ಕೆರೆ ಹಿಂದಿನ ಹೊಲಕ್ಕೋ, ಗೊಲ್ಲರ ಹಟ್ಟಿ ಹೊಲಕ್ಕೋ ತೋಟಕ್ಕೋ ಹೋದನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಜೆಯತನಕ. ಬಂದ ಮೇಲೆ ದೇವತಾರ್ಚನೆ. ಉಳಿದೆರಡು ಹೊಲಗಳಿಗೆ ದೇವರೇಗತಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಗ ಕೈಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲವಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮುಹೂರ್ತವಿಲ್ಲ ಅದು ಸಿಕ್ಕಾಗ ಮಳೆಯಿಲ್ಲ. ಮಳೆಬಂದರೆ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಂದ ದಿನ ಬೀಜವಿಲ್ಲ. ನೆಲಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರವಿಲ್ಲ. ಊರಿನ ಹೊಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೊಳಕಾಲೆತ್ತರ ಬೆಳೆದಮೇಲೆ ಶೀನಣ್ಣ ಬಿತ್ತಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಶೀನಣ್ಣನಿಗೆ ನಿದ್ರಾಸಮಾಧಿಯೊಂದರ ಆನಂದದ ವಿನಃ ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಈ ವರ್ಷ ಜೂನ್ ಏಳನೇ ತಾರೀಖಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನಿಗೆ ಶಾಲೆ ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದೂ, ಅವನ ಮಗ ಪ್ರೈಮರೀ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತರಗತಿ ಪಾಸಾದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಮನಃಪಟಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಫುರಿಸಿದವು. ಅವನು ನಟರಾಗಿಯು ಒಟ್ಟೆಲ್ಲ ಏವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಮಗ (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ)ನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಶಾಲೆಗೆ ಅವಸರದಿಂದ ಬಂದ. Lo! Behold a wonder! ಕುರ್ಚಿಯಮೇಲೆ ನಾನು ಕುಳಿತಿದ್ದೆ.

‘Come in please what do you want?’ ಎಂದೆ. ‘ನಿನ ತಲೆ ಬೋಳಿಸ್ತು. ಈ T. C. ತಗಂಡು ನಮ್ಮ ಪಾಂಡೀನ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೋ? ಎಂದ.

‘ಅಯ್ಯಾ ಶೀನಣ್ಣ, ನಾನು ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟರು. ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡಿಸಬಹುದೇ? ನೀನೇ ಗೌರವ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ...’

‘ನಿನ್ನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟರು ಮಾಡಿದನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಲ್ಲ!’ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗಾಯಿತಲ್ಲ ಮರ್ಯಾದೆ.

‘ಇದೊಂದು T. C. ತಂದಿದಿನಿ. ನಮ್ಮ ಪಾಂಡೀನ ನಿನ ಉಸುಗೂಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊ.’

‘ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಕಲ್ಲುಹಾಕಿದರು ಶೀನಣ್ಣ! ಇವೂತ್ತು ಮಂಗಳ ವಾರ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ. ನಿನ್ನಂಥ ಜೋಯಿಸರು ಹುಟ್ಟಿ ಲೋಕ ಈ ಗತಿಗೆ ಬಂತು. ನಾಳೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ್ಣ ಎಂದೆ.

‘ನಾಳೆ ನಾನು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೇಂಗಾಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು.’

‘ಬಂದು ಮಗನನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೋಗು. ಅಂದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಂತೂ ಜನ್ಮಕುಂಡಲಿ ಹಾಕಿದೆಯಾ? ಅವಳಿಗೆ ವರ್ಷದಮೇಲೆ ಐದುತಿಂಗಳಾಯ್ತು. ಕುಂಡಲಿ ನಿನ್ನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ.’

‘ನಾಳೆ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬರುತ್ತ ಖಂಡಿತ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಯಾವತ್ತು ಈ ಊರಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು.’ ಎಂದ ಶೀನಣ್ಣ.

ಮತ್ತೆ ಶೀನಣ್ಣ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಸೇಂಗಾಕೆತ್ತು ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಶೀನಣ್ಣನ ಸೇಂಗಾ ಹೊಲಬಿಟ್ಟು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ವಾರವಾದ ಮೇಲೆ, ಶೀನಣ್ಣ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ.

‘ಏನೋ ನಿನಗೆ ಪುಗಸಟ್ಟಿ ಸಂಬಳವೇನೋ? ಸ್ಕೂಲು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲೇಕೆ ಅಲೆದಾಡುತ್ತೀ” ಎಂದ.

“ಇವೂತ್ತು ಛಾನುವಾರ ಶೀನಣ್ಣ. ರಜಾ ಇದೆ. ಮನೆಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದೆ. ಇನ್ನೂ ಷಿಫ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಶಾಂತೂ ಕುಂಡಲಿ ಹಾಕಿದೆಯಾ?”

“ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆ, ನಾಳೆ ಖಂಡಿತ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಕು, ಟೈಂ ಗುರ್ತು ಹಚ್ಚಿಕೊಡು. ನಾಳೆ ಊರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳು. ಗೋವು ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಾಲು ಹೊಡೆದು ನಟಿ ಹಚ್ಚಿಸಲಿ. ಶುದ್ಧ ಅಯೋಗ್ಯ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.”

“ಶೀನಣ್ಣ. ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ನಟಿ ರಾಗಿ ಹಚ್ಚಬಾರದು.”

“ಹಾಗಾದರೆ, ಭೀಮನಿಗೆ ಕೊಡಲಿ.”

“ಏನು ಬುದ್ಧಿ ನಿಂದು? ನಿನಗೆ ಬಾರದ ಸಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆಯೇ? ಹೋಗಲಿ, ಸೇಂಗಾ ಹೇಗೆ ಮಾರಿದೆ?”

“ಅದ್ಯಾವನೋ ಸತ್ತನಂತೆ ನಾಳೆ ರಜಾ. ಮಂಗಳವಾರ ಹರಾಜಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಬುಧವಾರ ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಗುರುವಾರ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಮಗಳ ಕುಂಡಲಿ ನಾಳೆ ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತೇನೆ.” ಎಂದ.

* * * *

ಮುಂದಿನ ವಾರವೆಲ್ಲಾ ಶೀನಣ್ಣ ಊರಿಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ, ಅವನ ಸೇಂಗಾ ಮಾರಾಟವಾಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ? ನಟಿ ರಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅವನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಏನು ಬಿತ್ತಬೇಕು? ಶಾಂತೂ ಕುಂಡಲಿ ತಯಾರಾಯ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಅವನ ಮಗನನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆ ಬೇಡವೇ? ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮೆಲ್ಲನೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನಾವರಿಸಿ ನನಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರದಹಾಗಾಯ್ತು. ಊಟದ ರುಚಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಶೀನಣ್ಣನ ಮನೆಯವರಿಗೂ ಅವನ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಯ ದಿದ್ದರೂ, ಅವರು ವಿಚಲಿತರಾಗದೆ, ಎಂದಿನಂತೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು, ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಊಟಮಾಡಿ, ಏಳಕ್ಕೆ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು, ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು.

ಈ ನಡುವೆ ಜೂನ್ ಹತ್ತರಂದು ಶೀನಣ್ಣನ ತಾಯಿ ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಕ್ಕನ ಮಾಸಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಕರ್ತೃ ಎಲ್ಲಿದ್ದನೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಜೂನ್ 6ನೇ ತಾರೀಖು ಸಂಜೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಬಸ್ಸಿನ ಕಂಡೆಕ್ಟರು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು, ಪಾಂಡಿಯ T. C. ಕೊಟ್ಟು. ಜೊತೆಗೊಂದು ಕಾಗದವೂ ಇತ್ತು.

“ಇದೇನಯ್ಯ, ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇಕೆ ಬಂತು ಇದು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

“ಸ್ವಾಮಿ, ಜವಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ನಿಮಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಹೇಳಿದರು.” ಎಂದನವ.

ಶೀನಣ್ಣನ ಕಾಗದ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯಿತು:

ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದುರಸ್ತಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡ ಶೀನಣ್ಣನಿಗೆ, ಅವರ ಅಜ್ಜ ಮಾಡಿದ ಆಸ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಬಂತಂತೆ ಜವಗೊಂಡನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಅಜ್ಜನ ಹೊಲ ಒಂದಿತ್ತಂತೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದನಂತೆ. ಅನುಭವದಾರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಅಂತೂ T.C. ಬಂತಲ್ಲ! ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮೇಷ್ವರ ಕೈಲಿ ಅಪ್ಪಿಕೇರ್ಷ ಬರೆಸಿ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಸೈನ್ ಹಾಕಿಸಿ, ಕೈಯಿಂದ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ತೆತ್ತು, ಪಾಂಡಿಯನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.

ಜವಗೊಂಡನ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೊಲದ ಅನುಭವದಾರ ಊರಿಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲವಂತೆ ಶೀನಣ್ಣ ಬೊಂಬೈ ಲಾರಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂಭತ್ತನೇ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಎಂದರೆ, ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಣ್ಣ ಸಿಕ್ಕ

“ಕೆಟ್ಟಾ, ಇವತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಾ” ಎಂದ.

“ಆಗಲಿ” ಎಂದ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಏರಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಮೋಹಿನಿ ಬಸ್ಸು ಬಂತು. ಕೆಟ್ಟಣ್ಣ ದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಸ್ ಹತ್ತಿದ. ಶೀನಣ್ಣ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ.

ಶೀನಣ್ಣ ಯಮತಂಪು ಎಂದು ಈ ಮೊದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮೂರಿನ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಶೀನಣ್ಣ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳುಗಳನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ವಯಸ್ಸು ಗಳಿತವಾದಂತೆ ಔದಾಸೀನ್ಯ ಘನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವನ ಔದಾಸೀನ್ಯಕ್ಕೆ ಮದ್ದನ್ನು ಬಲ್ಲವನೆಂದರೆ ಕೆಟ್ಟಣ್ಣನೇ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಅವನು ದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದುದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ!

ಶೀನಣ್ಣನ ಶೇಂಗಾ ಪಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹದ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ತಕ್ಕಂತೆ, ಮಳೆಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

—ಆ. ರಾ. ಸೇ.

ಮುರ್ಢು ಗೂತ್ತಾಗಿಹೂೂಯುು !

ಮೂನ್ನೆ ಸುಂಗುರದಲ್ಲು ನಮ್ಮ ಆಟಗಾರ, ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಷಟಲ್ ಕಾಕ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲು ಮೂರು ರಾಂಡು ಗೆದ್ದು, ಕಡೇ ರಾಂಡಿನಲ್ಲು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಕಾರಣ ಗೂತ್ತಾಗಿಹೂೂಯುು. ಏನಾಯುು ಅಂತೀರಿ! ಮೂದಲ ಮೂರು ರಾಂಡಿನಲ್ಲು ಆಡೂವಾಗ, ಷಟಲ್ ಕಾಕನ ಪುಕ್ಕಗಳ ಮೇಲೆ ಚೌ-ಎನ್-ಲೈ ರೂಪಿನ ರೇಖೆ ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಟಗಾರ ಹಗೂರಾಗಿ ಬರೆದುಬಿಟ್ಟು, ಆ ಷಟಲ್ ಕಾಕನ್ನೇ ಆಟಕ್ಕೆ ಉಪಯೂಗಿಸಿದ. ಎದುರಾಳಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇನಯ್ಯಾ ಶ್ವಂಗಾರ, ಷಟಲ್ಲಿಗೆ ಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಬೇಜಾರಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೇ ಎರಡುಗೆರೆ ಬರೆದೆ ಂದು ನಮ್ಮವ ತೇಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ. ಅಷ್ಟೇ ತಾನೇ ಅಂತ ಅವರೆಲ್ಲ ನಕ್ಕು ಆಟ ಆಡಿದರು. ಒಂದೂಂದು ಸರ್ತಿನೂ ನೆಟ್ ದಾಟಿ ಷಟಲ್ ಕಾಕ್ ಇಳಿದಾಗ, ಚೌ-ಎನ್-ಲೈ ಮುಖ ಕಾಣಿಸಿದಾಗ, ನಮ್ಮ ಆಟಗಾರ ಜಡಿದುಬಿಡ್ತಿದ್ದ ಅದನ್ನು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ರೇಗಿ, ಅವೇಶ ಬಂದವರಂತೆ ಎಗರಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಟಿನಿಂದ ಚಚ್ಚಿಬಿಡ್ತಿದ್ದ. ಹುರುಪಿನ ಀ ಆಟದ ಮುಂದೆ, ಎದುರಾಳಿಗಳು ಸುಸ್ತು ಹೂಡೆದು ಸೂೂತುಹೂೂದರು.

ಆದರೆ ಆ ಕಡೆ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವ, ನಮ್ಮೂನ ಆಟ ನೂೂಡಿದ. ಅವನಿಗೂ ಏನೂೂ ಅನ್ನಿಸ್ತು. ಅವನೇನು ಮಾಡಿದ ಗೂತ್ತೆ? ಫೈನಲ್‌ಗೆ ಬಂದಾಗ, ಷಟಲ್ ಕಾಕನ ಪುಕ್ಕಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮೂನ ಚಿತ್ರಾನ ಚಿತ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆದ. ಀ ಷಟಲ್ಲಿನಲ್ಲು ಆಡೂೂ ಂದು ನಮ್ಮೂನು ಹೇಳಿದ, ನನ್ನ ಷಟಲ್ಲಿನಲ್ಲು ಒಂದು ಪಂದ್ಯ ನಿನ್ನ ದರಲ್ಲು ಇನ್ನೂಂದು ಆಗಬಹುದೆ? ಂದ. ಹ್ಲೂ ಆಗಬಹುದು ಅಂದ ಅವ, ಆದರೆ ಮೂದಲ ಪಂದ್ಯ ನನ್ನ ಷಟಲ್ಲಿನಲ್ಲು ಅಂದ ಅದಾಗುಲ್ಲ, ನನ್ನ ಷಟಲ್ಲಿನಲ್ಲೇ ಮೂದಲ ಪಂದ್ಯ ಅಂದ ನಮ್ಮೂನು. ಕಡೆಗೆ ಕಾಸು ಛಂಗಿಸಿ, ತಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ನಿಂದು, ಅಕ್ಷರ ಬಿದ್ದರೆ ನಂದು ಅಂತ ಅವ ಸೂಚನೆಕೂಟ್ಟ. ನಮ್ಮೂನು ಅಗಲಿ ಅಂತ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೂಂಡ. ಕಾಸು ಛಂಗಿಸಿದರು. ತಲೆ ಬಿತ್ತು. ನನ್ನ ಷಟಲ್ಲಿನಲ್ಲೇ ಮೂದಲ ಪಂದ್ಯ ಅಂತ ನಮ್ಮೂನು ಹಿಗ್ಗಿ ಹೇಳಿದ.

ಆಗ ಶುರು ಮಾಡಿದರು ನಮ್ಮೋನು ಗಾ ಪಾಯಿಂಟ್ ಗಳಿಸಿದ್ದಾಗ, ಎದುರಾಳಿ ನಾಲ್ಕು ಗಳಿಸಿದ್ದ- ಚೌ-ಎನ್-ಲೈ ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮವನಿಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿತ್ತು ಆ ಮೇಲೆ ನೋಡಿ, ವಿಷಗಳಿಗೆ!

ಷಟಲ್ ಕಾಕು ಎದುರಾಳಿಯ ಕಡೆಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಜಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು ಎದುರಾಳಿ ಪೂರ್ಣ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಬ್ಯಾಟನ್ನು ಹೇಗೋ ಬೀಸಿದ. ಬ್ಯಾಟು ಅಂಚಿನಿಂದ ಷಟಲನ್ನು ತಾಕಿತು. ಷಟಲ್ಲೂ ರಭಸದಿಂದ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಉತ್ತರ. ಷಟಲ್ ಒಡೆದುಹೋಯ್ತು. ಪುಕ್ಕಗಳೆಲ್ಲಾ ಹರಿದು ಹೋಯ್ತು.

ಬೇರೆ ಷಟಲ್ ತೊಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಯ್ತು! ನಮ್ಮೋನಿಗೆ ಚೌ-ಎನ್-ಲೈ ಪುಕ ಹರಿದಿದ್ದೇ ಒಂದು ಸಂತೋಷ ತಂದಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಏಕಾಗ್ರ ಚಿತ್ತತೆ ಇರದೆ ಸೋತುಹೋದ.

ಆದರೆ ನೋಡಿ, ಗೆದ್ದ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಗಿಂತ, ಸೋತ ನಮ್ಮೋನೇ ಹಿರಿಹಿಗ್ಗು ತಾ ಇದ್ದಂತೆ ಇತ್ತು.

—ಬಚ್ಚ

“ ತಾಳಿ ಕಟ್ಟೀಡ ಸಿಲೋ ” ಇನ್ನೊಂದ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ರಜಲ್ಪ್ ಬಂತು.
ಇನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೇಳೋ ”

ಬಂಗಾರತ್ತೆ ಬೀಗತನ

ಮಾಡೋ ಮಹರಾಯರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮದುವೆಗಳನ್ನ ; ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸಿ
ನಿಂದ ಬನ್ನೀಂತ ಕರೀತಾರೆ ; ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ, ನಮ್ಮನೆಯೋರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುಕ್ಕೇ
ಕೊರಗು.

“ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಬುದ್ಧಿ ತೋರಿಸಬೇಡಿ. ಈ ಮದುವೆಗಂತೂ
ನಾನು ಹೋಗೋದೇ ಸಿದ್ಧ. ಬಂಗಾರತ್ತೆ ಮಗನ ಮದುವೆಗೆ ನಾನು ಹೊರಡೋ
ದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಹಾಕಬೇಡಿ!”

“ಅದೇನೇ ನಿನ್ನ ಬಂಗಾರತ್ತೆ ಸಿಂಗಾರತ್ತೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ? ಅದೇನೊಂತ ? ನೂರಾರು
ಸಾವಿರಾರು ಆಗ್ತಿರೋ ಹಾಗೇ ಅದೂ ಒಂದು ಮದುವೆ!”

ಇಷ್ಟೇ ಇವರ ಅಳತೆಗೋಲು ; ದೊಡ್ಡೋರು, ಬಡವರು, ತಾರತಮ್ಯ
ತಿಳಿದರೆ ತಾನೇ !

“ಅಲ್ಲೀ ! ನಮ್ಮ ಬಂಗಾರತ್ತೆ ಯಜಮಾನ್ರು ಭಾರೀ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮನ್
ಕಣ್ಣೀ. ಬರೀ . ಆಕಾಶ ಪ್ರಯಾಣ 'ದ ಬಾಬು ಅವರದು. ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡೋರು
ಕೇಳ್ದೀರಾ ಕಾಫೀ ತೋಟಗಳ ಮಾಲೀಕರು. ಅಂದಮೇಲೆ, ಎಂಥಾ ಅದ್ದೂರಿ
ಮದುವೆ ಇರಬೇಕು ಯೋಚಿಸಿ. ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ
ನೋಡಕ್ಕೆ ; ತಪ್ಪಿಸ್ತೀರಲ್ಲ ?”

ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಅಂಗಲಾಚಿದಮೇಲೆ, ‘ ಓದಿಸು ’ವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇನೂ ಕೊಡ
ಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ನನ್ನ ಬಳಿ ಇರುವ ಬೆಳ್ಳಿ ಗ್ಲಾಸನ್ನೇ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಬೆಳಗಿ ಕೊಡುವು
ದೆಂದೂ, ರೈಲು ಛಾರ್ಜು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದೆಂದೂ
ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಬಂಗಾರತ್ತೆ ಊರು ತಲುಪಿದಾಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಜೆಗೆ ಬೀಗರು
ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೊರಟೆವು. ಹತ್ತು ಮೈಲಿ
ಹೋಗಿದ್ದೆವೇನೋ, ಬಸ್ಸು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೂಡಿತು. “ನಲವತ್ತು ಸೀಟರ್ ನಲ್ಲಿ

ಅರವತ್ತೆಂಟು ಜನ ಹೇರಿದರೆ ಇನ್ನೇನಾಗುತ್ತೆ?" ಅಣಕಿಸಿದ ಕಿರಿಯನೊಬ್ಬ. "ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಖತಂ" ಎಂದ ಡ್ರೈವರ್. "ಬಸ್ ಕಳಿಸಿದವರು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಹಾಕಿಸಿಲ್ಲವೇ?" ಗುಡುಗಿದರು ಬಂಗಾರತ್ತಿ. "ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸಿಗೂ ಸಮ ಸಮ ಹಕ್ಕು; ಹೋಗುವಾಗಿನ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ನಮ್ಮದು, ಬರುವಾಗಿನದು ಅವರದು" ಅಂತ ಹೇಳೇ ಕಳ್ಳಿದಾರೆ ತಾಯಾ!" ಎಂದು ಬೀಡಿ ಎಳೆಯುತ್ತ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಾಯವಾಗಿ ಕೂತೇಬಿಟ್ಟ ಭೂಪ! ಬಂಗಾರತ್ತಿ ಯಜಮಾನನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾ ಬಸ್ಸಿನ ಹೊಟ್ಟೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣಿನೂರು ತಲುಪಿದೆವು.

ಮುಹೂರ್ತದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕುತೂಹಲ—ಗಂಡಿನ ಮನೆಯವರು ಹುಡುಗಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಂಗಾರ ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಎಂದು; ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯದ ತಟ್ಟೆ ತಂದಾರೇ ಎಂದು ಕಾದು ಕೂತಿದ್ದರು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಬಂಗಾರತ್ತಿ ರಾಗರಾಗ ವಾಗಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. "ಎನಾಯ್ತು? ಯಾರು ಸತ್ತರು?" ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ, "ನಮ್ಮನೇದೆಲ್ಲ ಹಳೇ ಒಡವೆಗಳು. ನಯನಾಜೋಕಿನ ನನ್ನ ಸೊಸೆ ನಳಿನಿ ಅವನ್ನೇನು ಹಾಕಿಯಾಳು, ಆ ಭಾರಾನ ಹೇಗೆ ಹೊತ್ತಾಳು ಅಂತ ಕೊರಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಅಕಸಾಲಿ, "ನಿಮಗ್ಯಾಕೆ ತಾಯಾ ಚಿಂತೆ! ನಾನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಎರಡೋ ಮೂರೋ ಸೆಟ್ ಈಗಿನ ಮಾದರೀಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡ್ತೀನಿ. ಏದೂ ಆರೂ ಸೇರು ಬಂಗಾರ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಒಡವೇ ಮಾಡಿಕೊಡಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವೇ?" ಅಂತ ಧೈರ್ಯ ಕೊಟ್ಟ. ನಿನ್ನೆಗೆ ಇನ್ನೂ ನೆಕ್‌ಲೇಸ್‌ಗಳ ಕೊಂಡಿ ಬೆಸೆದದ್ದಾಗರಲಿಲ್ಲ! ಕೊಂಚ ಪಾಲೀಷೂ ಬಾಕಿ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ಗುಂಡೂನ—ಎಲ್ಲ ತೆಗೆದೊಂಡು ಬೆಳಗ್ಗೆ ರೈಲಿಗೆ ಬಾ, ಅಂತ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೆ ...ಯಾವ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನ ಪಾಪಿಗಳು ಸುಳುವು ಕೊಟ್ಟರೋ—ವೋಲೀಸಿನೋರು ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಂತೆ, ಭಂಡ ಗುಂಡ ಅವರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇಕೋ, ಈ ಮಾಂಗಲ್ಯ, ಉಂಗುರ ಎರಡನ್ನ ಜೇಬಿಗೆ ಹಾಕೊಂಡು ತಂದಿದಾನೆ!....ಅಯ್ಯೋ? 'ಒಳ್ಳೇರ ಮಾನ ಹಳ್ಳೀಲಿ ಹೋಯ್ತು' ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಅನ್ನಿಸೊಂಡು, ಸೊಸೆಗೆ ಒಡವೇ ಹಾಕದೇ ಇರೋ ಹಾಗಾಯ್ತು!" ಅತ್ತಿ ಮತ್ತೆ ಸಾವೇರಿ ರಾಗ ಪಾಡಿದರು ಓಲಗದವನಿಗಿಂತಲೂ ಜೋರಿನಿಂದ. "ಬಿಡೀಂದ್ರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನ ಯಾರೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ನಿಮ್ಮ ಆಳ, ಅಂತಸ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ? ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಆಕೆಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಧಾರೆ ಎರೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. "ಬೀಗರಾದರೂ ಮಗಳಿಗೆ ಮೈತುಂಬ ನಗ ತೊಡಿಸಿದಾರಲ್ಲ! ಮುಖ್ಯ ಹುಡುಗೀಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಸರಿ; ನಾವೇನು ಅವರೇನು?" ಎಂದು ವೇದಾಂತ ಬೋಧಿಸಿದರು ಬಂಗಾರತ್ತಿ ಯಜಮಾನರು.

ಕಾಫೀತೋಟದ ಬೀಗರು ಬೆಳೆದ ಕಾಫೀಬೀಜವನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸ ಬೇಕಾಯ್ತುಂತೆ ವಾಪ ; ಅದರಿಂದ ಕಾಫೀ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ನೀರನ್ನೇ ಕುಡಿಸಿದರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ. ಸಕ್ಕರೆ ಪಾರ್ಟೀಜು ಏನು ಮಾಡೋದು ಎಂದು ಬಿಸುಸುಯ್ದು ಕೋಲಾರದ ಬೂರಾ ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕಂದುಬಣ್ಣದ ಲಾಡು ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಬಡಿಸಿದರು. ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಬೆಲ್ಲದ ಪಾಯಸವನ್ನೇ ತಿನ್ನಿಸಿದರು. ಶಾವಿಗೆ ಖೀರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ !

“ ಮೂರು ದಿನ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಮನಸ್ಸು ತೃಪ್ತಿ ಆಗೋಹಾಗೆ ಉಪಚರಿಸಬೇಕೊಂತ ಇದ್ದೆವು ; ಆದರೆ, ಮನಸ್ಸೇ ಜೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ನಮಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಪಠಾನ್ ಕೋಟೆ ವಿಮಾನ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಮಲಾ ಗಂಡ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ರಿಂದ ! ” ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಒರೆಸುತ್ತ ಮಾರನೇ ದಿನ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿಸಿಬಿಟ್ಟರು (ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಿತು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧ ದಲ್ಲಿರಲಿ, ದೂರದ ನಂಟರಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಮಲು ಎನ್ನುವ ಹುಡುಗಿ ಇಲ್ಲವಂತೆ !)

ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತ ಆತ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅನುಕಂಪಿಸಿದೆ, “ ಅಂತೂ ನಿಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಯ್ತು ಅತ್ತಿ. ಎಷ್ಟಾದರೂ, ಕಳೆಕಟ್ಟೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ನೀವು ಹುಡುಗೀಗೆ ಒಡವೆ ಹಾಕದೇ ಇದ್ದದ್ದು ! ಒಡವೆಯೂ ಹಾಳು, ಒಡಲಿಗೂ ನೋವು ಆಯ್ತು ನಿಮಗೆ. ” ಎಂದಾಗ ಆತ್ತಿ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಕ್ಕರು.

“ ಒಡವೆ ಇದ್ದರೆ ತಾನೇ ಒಡಲಿಗೆ ನೋವು !....ಬಂಗಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೋರಾರು ಅಕ್ಕಸಾಲೀಗೆ ?....ನಿನ್ನ ಬಂಗಾರತ್ತೆ ಹೆಸರೊಂದೇ ಭಂಗಾರ ಇರೋದು ನಮ್ಮನೇಲಿ ! ”

ಮತ್ತೆ....ಮಾವ .. ಅಷ್ಟು ಭಾರೀ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮಾಡ್ತಾರೆ....?”

“ ಆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಆಗಿ ಇದ್ದಬದ್ದದೆಲ್ಲ ಸುರಿದಿದಾರೆ ! ಮರ್ಯಾದೆ ಉಳಿಸ್ಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ನಾಟಕ ಹೂಡಿದೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಕ್ಯಾರಟ್ಟಿನ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಉಂಗುರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೈಲಿಟ್ಟೊಂಡು !....ಹೋಗಲೇಳು, ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಸಾವ್ವಾರ್ಸು ಅಂದ್ಕೊಂಡು, ಅವರು ಹುಡುಗೀಗೆ ನಿಲುವಾಭರಣ ಹಾಕಿ ಧಾರೆ ಎರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ ! ”

ಕೇಳುತ್ತ ಕೂತಿದ್ದ ಮದುಮಗ ಖೊಳ್ಳನೆ ನಕ್ಕ. “ ಅವಳ ಮೈಮೇಲಿರೋ ದೆಲ್ಲ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಗೋಲ್ಡ್ ಕಣಮ್ಮ ! ”

“ ಗಾಂಧೀಬಜಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಲಿಗೆ ತಗಬ್ಬಾಕಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತೇ ಹಿತ್ತಾಳೆಗೋ ತಾಮ್ರಕ್ಕೋ ಮೆರಗು ಹಾಕಿರೋ ಸರ, ಒಳೆ, ನೆಕ್‌ಲೇಸ್‌ಗಳ್ಳ ಅವನು ‘ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಗೋಲ್ಡ್ ಒಡವೆ ’ ಬೇಕೇ ಅಂತಲೇ ಕೂಗೋದು !

“ ಆಯ್ಯೋ ಮೋಸವೇ !....ನೀನಾದರೂ ಮೊಸಲೇ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಏನು ಬಂದಿತ್ತೋ ? ”

“ ಮೋಸ ಏನು ಬಂತು ? ಕಂತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಬೊಂತೆ ? ” ಅತ್ತೆ ಊರು ತಲುಪುವ ವರೆಗೂ ಮಗನನ್ನೂ ಬೀಗರನ್ನೂ ಬಯ್ಯುತ್ತ ಬುಸು ಬುಸು ಅತ್ತರು.

* * * *

“ ಎಲ್ಲೇ ನಿಮ್ಮ ಬಂಗಾರತ್ತೆ ಕೊಟ್ಟ ಉಡುಗೊರೆ ಜರೀಸೀರೆ ? ” ಅಂದರು ಇವರು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ. ಅತ್ತೆ ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಖಣ ತೆಗೆದು ಕೈಗಿಟ್ಟ.

“ ಆಯ್ಯೋ ನಕಲಿ ರೇಷ್ಮೆ !....ಈ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬಟ್ಟಲು ಬೇರೆ ಓದಿಸಿ ಬಂದ್ಯಲ್ಲ ! ಎನ್ನುತ್ತ ಬಿರುಗಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟರು. “ ಬೆದರಬೇಡಿ, ಆ ಬಟ್ಟಲು ಗಿಲೀಟೆಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ಮುಲಾಮು ಹಿತ್ತಾಳೆಗೆ ! ” ನಿಜಸಂಗತಿ ಹೇಳುವೆನೋ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ನಿದ್ದೆ ಹೋದರು !

—ಟಿ. ಸುನಂದಮ್ಮ

“ ಅವನು ಕಳ್ಳ ಅಲ್ಲ ಕಡೋ ; S S. L. C. ಉತ್ತರ ಪಕ್ಷಿ ಕರೆಕ್ಸ್ ಮಾಡ್ತು ”

ನವೀನ ಗಾದೆಗಳು

ಜೋಡಿ ಗಗನ ಯಾತ್ರಿಗಳದು

ಏನೇ ಬೋರಿ, ತಾರಾಟ

ಅಂದರೆ "ವಾಲ್ಯಾ" ಮನೇಲಿ ದೇವರೂಟ, ಅಂದಳಂತೆ.

* * * *

ಸಾವಿರ ಜನ ಷಹಭಾಸ್ ಅಂದರೂ

ಮನೆ ಮಡದೀಗೆ ಬೆದರ್ತಾನೆ, ಬೈಕೊವ್ ಸ್ಕಿ !

* * * *

ವಾಲ್ಯಾ ಗಗನದಿಂದ ಇಳಿದರೆ

ಅಳಿಗೊಂದು ಈರುಳ್ಳಿ ಬೇಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ !

* * * *

ಮೂರು ದಿನ ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದು ಮಡಿಯಾಗಿ ಬಂದಳಂತೆ, ವಾಲ್ಯಾ.

* * * *

ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ದೇವರು ಹಾರಾಡ್ವೇ ಇರ್ತಾನೆಯೇ ?

ಎಂದನಂತೆ ಬೈಕೊವ್ ಸ್ಕಿ.

* * * *

ಕಂಚಿನಂತಹ ಒಡಲಿದ್ದವರಿಗೆ,

—ಕಂಚಿನ ಪ್ರತಿಮೆಯೇ ಸೂಕ್ತ !

* * * *

ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ "ವಾಲ್ಯಾ ವೆಲೆರಿ" ಹಬ್ಬ ಮಾಡಿದರೆ,

ಪೀಕಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಪಿಸು ಪಿಸು ಕೂಡ ಇಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

ವಾಲ್ಯಾ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ—ಬೈಕೊವ್ ಸ್ಕಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನಂತೆ.

* * * *

ಎಲೆ ಎತ್ತೋ ಗುಂಡ ಅಂದರೆ,

ತಡೀರಿ, ರೇಡಿಯೋ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಬರ್ತೀನಿ ಅಂದನಂತೆ.

* * * *

ಇಳಿದು ಬಂದಳು ವಾಲ್ಯಾ ಅಂದರೆ,

ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಮುತ್ತಿಟ್ಟುಬಿಡೋದೇ ?

గమ్మ రాయుడు

5

ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ.

“ ಅದಕ್ಕೆ ಶೌರಿ ನಾನೂ ಬೇರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ”

“ ಏನು ಸರ್ ? ”

“ ಶೌರಿ — ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಜೆಂದ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಿಂದ, ನನ್ನ ತಂಗಿ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ನಾಲ್ಕು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಕರೆಸೋಣ ಅಂತ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ” ಅಂದರು.

ನಾಯಿಮರಿ ತರಲುಹೋಗಿ ತೋಳದ ಮರಿ ಕೊಂಡ ಹಾಗಾಯ್ತು! ಅದರೂ ನಾನೇನೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

“ ಸರಿ ಸರ್ ” ಅಂದೆ.

“ ಶೌರಿ—ಈ ಮನೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂಟಿಕೊಪ್ಪಲಿ ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬಂಗಲೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡೋಣವೆ? ”

“ ಮಾಡಬಹುದು ಸರ್. ಆದರೆ—ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ದೂರವಾಗಲಿಲ್ಲವೆ ಸರ್ ? ”

“ ಆಗಲಿ ಶೌರಿ, ನನ್ನ ಬೇಸರಕ್ಕೆ ಅವುಗಳೂ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲವೆ ಶೌರಿ ? ”

ಮನುಷ್ಯ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದರೆ, ಯಾವ ಹಂತ ಮುಟ್ಟಬಹುದು ಅಂತ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ !

“ ಒಳ್ಳೆಯದು ಸರ್ ” ಅಂದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ವಿಪರೀತ ಯೋಚನೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು.

ನಿಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಾಳಾಜೀರಾಯರ ಮಗಳು ಸುಧಾ ಆ ಹುಡುಗಿನ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ತ್ರಿವೇಣಮ್ಮನವರ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣಗಾಡಿದ್ದು, ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಸಂಗ ರಾಯರು ಮರೆತಿದ್ದರು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಎದ್ದು ಹೋಗೋ ಮಾತು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲೀಂತ, ರಾಯರನ್ನ ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

“ ಸರ್ ” ಅಂದೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ.

“ ಏನು ಶೌರಿ ? ”

“ ಹಿಂದೆ—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಬಾಳಾಜೀರಾಯರ ಮಗಳು ಸುಶೀಲಮ್ಮನ ತಂಗಿ ಸುಧಾ ದೆಸೆಯಿಂದ ನೀವು ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆಯೆ ಸರ್ ? ”

“ ಆಹಹಾ ! ಶೌರಿ ನಿಜವಾಗಿ ಶೌರಿ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೇ ಶೌರಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ! ಅಂದ ಹಾಗೆ ಶೌರಿ ನಾಳೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊರಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಂಘದ ನೀಲಿ ಕೋಣೆಗೆ ಒಂದು ನೀಲಿ ‘ ಪರ್ಷಿಯನ್ ರಗ್ಗು ’ ತರಬೇಕು. ಲಾಟರಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಅದರ ಖರ್ಚು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ತಯಾರಾಗು ” ಅಂದರು.

ದೈವೇಚ್ಛೆ ಅಂದುಕೊಂಡು “ ಆಗಲಿ ಸರ್ ” ಅಂದ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿನ ಕಳೆದದ್ದೂ ಆಯ್ತು. ಮೈಗಳ್ಳರ ಸಂಘದ ನೀಲಿಕೋಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರ್ಷಿಯನ್ ರಗ್ಗು ಕೊಂಡು, ಓಪೆಲ್ಲಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆವು. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು, ಹೊಸಾ ಮಾಡಲ್ ಕಾರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ವಾಪಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಸುತ್ತಿ, ಕಡೆಗೆ ಮಿಲ್ಲರ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಡುಗಿ ಲೋಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ವಯಸ್ಸಿರಬಹುದು. ಅಳುತ್ತಾ ನಿಂತಿತ್ತು. ಓಪೆಲ್ ತಾನಾಗಿಯೇ ನಿಂತಿತು.

“ ಏನಮ್ಮಾ ಬೇಕು ? ” ಅಂತ ಕೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ರಾಯರು.

ಕಾನ್ ವೆಂಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಕಾನ್ ವೆಂಟಿನ ಬಸ್ಸು ಹೊರಟುಹೋಯ್ತು. ಲೇಟಾಗಿ ಹೋದರೆ ಮೇಡಂ ಹೊಡಿತಾರೆ” ಪುನಃ ಅಳುಕೈ ಶುರು ಮಾಡಿದಳು.

“ ಹಾಗಾದರೆ ಸರಿ ಹೋಯ್ತು. ಇವತ್ತು ರಜ ಅಂದುಕೊಂಡು ನೇರವಾಗಿ ಮನೆಗೇ ಹೋಗು. ” ಅಂದರು ರಾಯರು.

“ ಮನೇಲಿ ಅಮ್ಮ ಹೊಡೀತಾರೆ ” ಪುನಃ ಅಳು. ನಾನು ಕೆಮ್ಮಿದೆ.

“ ಏನಂದೆ ಶೌರಿ ? ”

“ ನನ್ನ ಕೇಳೋದಾದರೆ, ಈ ಹುಡುಗೀನ ಕರ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅವಳ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ ಸರ್, ಪಾಪ ” ಅಂದ.

“ ಅದರೆ ಶೌರಿ, ಹೊತ್ತಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಹೇಳೋಣ ? ”

“ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರು ಕೆಟ್ಟುಹೋಯ್ತು ಅಂತ ಹೇಳೋಣ ಸರ್. ನೀವು ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಅಂತ ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಹುಡುಗೀನ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಬಹುದು ಸರ್. ”

“ ರೈಟ್ ! ”

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ರಾಯರಲ್ಲ. ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಹುಡುಗಿ.

ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ದಾರಿಯನ್ನು ಆ ಹುಡುಗಿಯೇ ತೋರಿಸಿದಳು. ಓವೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ, ರಾಯರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೂರಿಸಿ, ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಸೇರುತ್ತಲೂ, ಆಗಲೇ ಹೊತ್ತಾಗಿದ್ದ ರಿಂದ, ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅವಳ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ರಾಯರು ಒಪ್ಪಿ, ಹುಡುಗಿಯ ಜೊತೆ ಹೋದರು. ನಾನು ಓವೆಲ್ಲಿನ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯ ಕಛೇರಿಯ ಕಡೆ ಹೊರಟೆ. ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಂತು, ಕೆಮ್ಮಿದೆ.

“ಯಾರದು ಹೊರಗೆ!” ಒಳಗಿಂದ ಕೇಳಿದರು.

ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದೆ.

“ನಾನಮ್ಮ — ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರ ಡ್ರೈವರು. ಈಗ ಪಾಂಡುರಂಗ ರಾಯರು, ನಿಮ್ಮ ಈ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ, ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಆವರಣದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರಮ್ಮ. ಅದು ತಿಳಿಸೋಣ ಅಂತ ಬಂದೆ” ಅಂದೆ.

“ಯಾವ ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರಪ್ಪಾ?”

“ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಶೋಧಕರಮ್ಮಾ! ಮತ್ಯಾರು? ಅವರೇ ಈ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರಮ್ಮ!” ಅಂತ ಪುನಃ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ.

ನಾನು ನೆನಸಿದ ಹಾಗೆ, ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ, ನಿಜವಾದ ಪೇಚಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರೆ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಕೋಚ. ಸಾವಿರಾರು ಸಂಶೋಧಕರಲ್ಲಿ ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರ ಹೆಸರು ತನಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಾರದೆ ಇರಬಹುದೇ—ಅನ್ನುವ ಸಂಶಯ! ಹಾಗೂ, ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರು ಯಾವ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ; ಅಂತ ಕೇಳಲು ನಾಚಿಕೆ!

“ಓಹೋ! ಆ ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರೇ?” ಅನ್ನುತ್ತಾ ಎದ್ದರು.

ನನ್ನ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯ್ತು.

“ಏಳನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರಮ್ಮ. ಅವರ ಅಣ್ಣನ ಹುಡುಗೀನ ಭೇಟಿಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರು, ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಸಾಹಿತಿಗಳು.

ಈಗತಾನೇ ಅವರ ಗ್ರಂಥ ಒಂದು, ರಷ್ಯದ ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆಯಮ್ಮಾ!”

“ಹಾಗೇವ್ವಾ, ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರನ್ನ ತೋರಿಸವ್ವಾ!”

“ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳೇಮ್ಮ, ಅವರು ಬಹಳ ಸಂಕೋಚದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ನೀವೇ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ. ಅವರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಭಾಷಣ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅಮ್ಮ. ಈ ಸಲಹೆ ನನ್ನಿಂದ ಬಂತು ಅಂತ ಬಾಯಿಬಿಡಬೇಡಿ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ತಿಳಿದರೆ, ನನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೇ ಧಕ್ಕೆ ಅಮ್ಮ.”

“ಆಗಲವ್ವಾ, ನಿನ್ನಿಂದ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರವಾಯ್ತು” ಅನ್ನುತ್ತಾ ಏಳನೇ ಕ್ಲಾಸಿನತ್ತ ಓಡಿದರು.

ನಾನು ಕಾರಿನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ, ಎಂಜಿನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತಿದ್ದದ್ದರಿಂದ, ಬಾನೆಟ್ ಎತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

“ಶಾರೀ! ಶಾರೀ!” ಅಂತ ಆರ್ತಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಬಂತು. ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ. ರಾಯರು!

“ಸರ್” ಅಂದೆ.

“ನಿನ್ನ ಸರಿರಲಿ. ಈಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲಿಂದ ಓಡಬೇಕು. ಕಾರು ಸ್ವಾರ್ಟ್ ಮಾಡು” ಅಂದರು, ಕಾರಿನ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುತ್ತಾ.

“ಆಗೊಲ್ಲ ಸರ್. ಕಾರ್ಬುರೇಟರ್ ಬಿಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ. ತುಂಬಾ ಕಸ” ಅಂದೆ.

“ಈ ನಿನ್ನ ಹಾಳು ಕಾರು ನೀನೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬನ್ನಿ, ನಾ ಹೊರಟಿ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಾಣು.” ಅನ್ನುತ್ತ ಗೇಟಿನತ್ತ ತಿರುಗಿದರು.

“ಸರ್ ಆಗೋ ಸರ್ ಪ್ರಾಥೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯವರು ಏಕೋ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.”

ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಬಂದರು.

“ಏನು ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರೇ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಈ ರೀತಿ ಚಕ್ಕರ್ ಹಾಕಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ! ಕೇವಲ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಾದರೂ ನೀವು ನಮ್ಮ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿವಾದದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲೇಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದಾರೆ ಬನ್ನಿ”

—ಅನ್ನುತ್ತಾ ರಾಯರ ಹಾದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿಂತರು.

"ಹೌದು ಸರ್. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರು ರಿವೇರಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತೆ" ಅಂದೆ.

ರಾಯರು ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯ ಹಿಂದೆ ತನ್ನ ಫಾಶಿಯ ಕಡೆ ನಡೆಯುವ ಖೈದಿಯಂತೆ ಕಾನ್ವೆಂಟ್‌ನ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲ ಕಡೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟರು. ನಾನೂ ಓಪೆಲ್ಲಿನ ಬಾಯಿ ಬಡಿದು ಮುಚ್ಚಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ

ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಡಮ್‌ಗಳು ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿದ್ದರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೆಂಪು, ನೀಲಿ, ಹಸರು, ಹಳದಿ ನೈಲಾನ್ ಫ್ರಾಕುಗಳು, ರಿಬ್ಬನ್‌ಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬವಾಗಿತ್ತು. ರಾಯರನ್ನು ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೇ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಯ್ತು. ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ರಾಯರನ್ನು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿಸಿ, ಸಭೆಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ನಾನು ಹೊರಗೆ, ಬಂದು ಕಿಟಕಿಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ.

"ಸೈಲೆನ್ಸ್ !" (ಮೇಜು ಬಡಿದರು)

ಸಭೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಯ್ತು.

"ಮಕ್ಕಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವವರು, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಶೋಧಕರಾದ....ಶ್ರೀ....ನೀವು ಇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ತಾನೇ ಇವರು ಬರೆದಿರುವ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಕೀರ್ತಿ, ಇವರ ಹೆಸರು .." (ಮೆಲ್ಲನೆ) ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು?...."

ರಾಯರು ಜೀವರುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಕಿಸೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆದು ಮುಖ ಒರಸಿಕೊಂಡರು. ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ರಾಯರ ಕೈಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಸೀರೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಕಾದು ನೋಡಿ ಅವರೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು.

"ಇವರು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಕಾನ್ವೆಂಟ್‌ಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸುಯೋಗ. ಈಗ ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡದೆ ಕೇಳಿ."

ಕರತಾಡನವಾಯ್ತು ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಕುಳಿತರು, ರಾಯರೂ ಕುಳಿತರು. ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ರಾಯರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೇಳಿದರು ರಾಯರು ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ಕರತಾಡನವಾಯ್ತು. ಭಾಷಣ ಶುರುವಾಯ್ತು.

“ಮಹನೀಯರೇ ಮಹಿಳೆಯರೇ” (ಕರತಾಡನ) “ಛೇ! ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರೇ....” (ಕರತಾಡನ-ಬೆವರು) “ಛೇ ಬಾಲಕಿಯರೇ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿನಾನು ನಿಂತಿರುವುದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ . ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ .” (ಮತ್ತೆ ಬೆವರು) .” ನೀವೆಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ... ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕೇ ಗೃಹಣಿ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ” (ಬೆವರೊರಸಿಕೊಂಡರು)

ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳೋದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಯರು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೂ ಬೇರೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು! ರಾಯರು ಮುಂದುವರಿದರು.

“ ನೀವೆಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಹೂಡಬೇಕು.” (ಕರತಾಡನ ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಗೆ ಬೆವರು)” ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧ ಬೇಕು.” (ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ) “ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯವೇ ಮುಖ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಬಾಲಕಿಯ ರೆಲ್ಲಾ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮನೆಯ ಕಡೆ ಇರಬೇಕು ಬಾಲಕರು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಲೇ ಕೂಡದು ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದೀತು....” (ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ-ಧಾಂ ಧಾಂಂ)

ಪ್ರಧಾನೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರು

“ಬಾಲಕಿಯರು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯಿತು ” ಅಂತ ಆಜ್ಞೆ ಇತ್ತರು.

ನಾನು ಕಾರಿನತ್ತ ನಡೆದೆ.

ಕಾರಿನ ಬಳಿ ನಾ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಕಾರಿನೊಳಗಿಂದ ವಿಪರೀತ ನಗು, ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬಂತು. ಕಾರಿನ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದೆ. ಒಳಗಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕುರಿ ಮಂದೆಯಂತೆ ಬಾಲಕಿಯರ ಸೈನ್ಯ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ನಮ್ಮ ಮಿಲ್ಲರ್ ರೋಡಿನ ಹುಡುಗಿ! ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಕಡೆ ಓಡಿದರು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಯರು ಕಾರಿನ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವರು— ಈ ಬಾಲಕಿಯರ ಸೈನ್ಯದ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು, ಎಡವಿ, ಮುಗ್ಗರಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೇ ನಾನು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನೆತ್ತಿ ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ, ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದೆ.

“ಶೌರಿ, ಈಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ತಲುಪುವವರಿಗೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡ.” ಅಂದರು.

“ಪೆಟ್ರೋಲು ಸರ್ !”

“ಪೆಟ್ರೋಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೇ ಹೋಗಲಿ.” ಅಂದರು.

“ಸರಿ ಸರ್” ಅಂದೆ.

ಕಾರು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಕಾನ್ವೆಂಟಿನ ಕಡೆಯಿಂದ, ಮತ್ತೆ ಮೂವರು ಬಾಲಕಿಯರು ಕಿರುಲುತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಹಾಗೇ ಕಾದು ನೋಡಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ ರಾಯರ ಸಿಗರೇಟ್ ಕೇಸನ್ನೂ, ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ ರಾಯರ ಪರ್ಸನ್ನೂ, ಮೂರನೆಯ ಹುಡುಗಿ ರಾಯರ ಪೆನ್ನನ್ನೂ ಕಾರಿನೊಳಗೆ ಎಸೆದು ಕೇಕೆ ಹಾಕುತ್ತ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಓಡಿದರು

“ಏಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಿ ಶಾರಿ” ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲವೆ? ಈಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡು ” ಅಂದರು ರಾಯರು.

ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಬಿಟ್ಟೆವು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಎಲ್ಲೆ ದಾಟುಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರಾಯರನ್ನ ಕೇಳಿದೆ.

“ಸರ್.....”

“ಏನದು ಶಾರಿ?”

“ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ತಂಗಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಟ್ಟೆ, ಅಟದ ಸಾಮಾನು ಇವುಗಳನ್ನ ಏಕೆ ಸರ್, ಈಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಾರದು?”

“ಶಾರಿ, ನಿನ್ನ ಆ ಮೂರ್ಖತನದ ಪ್ಲಾನುಗಳನ್ನ ರದ್ದುಮಾಡು. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಎತ್ತಬೇಡ.” ಅಂದರು ಆಗ್ರಹದಿಂದ.

“ಸರಿ ಸರ್” ಅಂದೆ.

— ಕೇಫ

ಒಂದು ದಿನ

ಕುಂಟೇ = ಮಾರ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅತಿ ಗಹನ ಹಾಗೂ ಮಹತ್ತರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು ಇಬ್ಬರು. ಒಬ್ಬ ದೇವರು; ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಯಣ.

ಯಣ ಅದೇ ಊರಿನವನೇ. ಅಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ಸಾಕಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಪರಿಚಿತ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೋಳಿಕಳ್ಳ ಎಂದು ಪೋಲೀಸರು ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಮೂರ್ಖರು. ಅವರಿಗೇನು ಗೊತ್ತು ಅವನ ಅಸಲು ಬೆಲೆ?

“ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದವನು ಪೋಲೀಸಿನವನೇ. ಅವನನ್ನು ನಾನೇ ಹಿಡಿದೆ. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳತನದ ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು ಏಕ್ದಂ ಸತ್ಯ ಹೇಳಿದರೂ ಅವನನ್ನು ಯಾರೂ ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ತಿಂಗಳು 'ಮನೆಗೆ' ಕಳುಹಿಸಿದರು. ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣುಂಟೆ?

ಈಚೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಬಹಳ ಕಲಿತ. ಬಹಳ ಕಲಿತು ಬಹಳ ಬದಲಾಯಿಸಿದ. ಊರಿಂದ ಷಹರಿಗೆ ಬಂದಾಗ “ನಿಂಬೆಕಾಯಿ ನಾರಾಯಣ” ನಾಗಿದ್ದವನು ಏಕ್ದಂ “ಯಣ” ಆದ....ಮಿ|| ಯಣ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ “ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ” ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಒಂದು ಕಣ್ಣು 'ಮಡಗಿ' ಊರಿನ “ಆಗು-ಹೋಗು”ಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯಣ. ಒಂದು ದಿನ ಕುಂಟೇ ಮಾರ್ನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟ! ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಯಾರೂ ಒಂದು ಸೋಡಾ ಕುಡಿಸಿ, ಹಾರ ಹಾಕದಿದ್ದರೂ, ಬೀದಿಯ ನಾಯಿ ಮರೆಯದೆ ಸ್ವಾಗತ ನೀಡಿತು. ಆ ದಿನ ಕುಂಟೇಮಾರ್ನ ಹಳ್ಳಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ದಿನವೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು?

ಯಣ ಹನುಮನನ್ನು ಬೀಡಿಯಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾದ.

“ಅಲೊ ಅನುಮು”

ಹನುಮ ಕಣ್ಣು ಪಿಳಕಿಸಿದ; ಬಾಯಿ ತೆರೆದ: ತಲೆಯನ್ನು ಕೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ; ಹಸ್ತವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ; ಶ್ವಾಸವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ-ಒಂದು ಗಳಿಗೆ.... ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಏಕ್ದಂ ಬೆಟ್ಟ, ಬೆರಗಾದ-ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಗಳನ್ನು 'ನರಸಿಂಹ ಪ್ರಸನ್ನ'ದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ತಿಮ್ಮನಂತೆ.

ಬಣ್ಣದ ಷರಾಯಿ, ಪಟ್ಟಾಪಟ್ಟಿ ಬುಷ್ ಷರಟು, ಕಾಲಿಗೆ ಜೋಡು, ತಲೆಗೆ ತುರಾಯಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ, ಮೂಗಿನ ಕೆಳಗಡೆ ವಿಸಾಸೆ... ಯಣ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ, ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ ಶಿವನಂತೆ; ಬೀಡಿಧಾರಿಯಾಗಿ

“ಲೆಲೆಲೆಲೆಲೆ ಏನೋ ನಿಂಬೆಕಾಯ್ ಯಾವಾಗ್ಬಂದೆ?”

“ನನ್ನೆಸು ನಿಂಬೆಕಾಯಲ್ಲ ಅಮ್ಮಾ ಯಣ. ಇನ್ನಾಗೆ” ದೆವ್ವ ಇದ್ದಂಗಿ ದೀಯಾ ಹೆಣ ಅಂತ್ಯಾಕ್ ಮಡಗೊಂಡೆ!” “ಹೆಣ ಅಲ್ಲವೋ ಕಮಂಗಿ ಯಣ. ನಾರಾಯಣ ದೊಳಗೆ ‘ನಾರಾ’ ತೆಗಿ ಏನ್ ಉಳಿ ತೈತೆ” ಯಣ ಈಗಿನ ಕಾಲ ದಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗೇ ಎಸು ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋದೂ”

ಯಣ ಒಂದು ಸಾರಿ ದಂ ಎಳೆದ. ಮೂರು ಸಾರಿ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಬಿಟ್ಟ. ಎಡೆಗೈಯನ್ನು ಅಂಗಡಿಯ ಸೋಡಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಊರಿ, ಬಲಗೈ ಯನ್ನು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೀಸುತ್ತಾ, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆ ತಂದೊಡ್ಡು, ಬೀಡಿ ಧಾರಿ ಯಾದ ಯಣ, ಯಾವ ನಮ್ಮ ಶಮೀಕಪೂರ ಹೇಳುವಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿದ ; ಮಹಾ ವೇದಾಂತಿ ಅವನು!

“ಅಳ್ಳೀಲಿ ಕೊಳೇತಿದ್ರೆ ಏನ್ ಗೊತ್ತಾಗ್ತೈತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಚೀಚೆಗೆ ನಾಕ್ಕಡೆ ತಿರುಗ್ಬೇಕೂ”

ಹನುಮ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನನ್ನು ಅಳ್ಳಿಗುಗ್ಗು ಅಂದು ಕೊಂಡ. ಆ ಅವರ್ಣನೀಯ ಸಂದರ್ಭದ ಒಂದೇ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಣ ಅವನಿಗೆ ದೇವರಂತೆ ಕಂಡಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲೇ ಅವನ ಶಿಷ್ಯನಾದ.

ಒಂದು ಸೋಡಾ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ, ಒಂದು ಮಾಣಿಕ್ಯಮ್ಮನ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟು ಜೇಬಿಗೆ ಸೇರಿದುವು; ಯಣ ತೇಗಿದ. ಚಿಲೈ ಪುಡಿ ಕಾಸುಗಳು ಜೇಬಿನಿಂದ ಅಂಗಡಿಯ ಗಲ್ಲದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದಾಗ ಹನುಮ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟ.

ಗುರು ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡ.

“ಅನುಮು ಊ ...”

“ಏನಣ್ಣಾ?”

“ತ್ಯೂ ಸುವರ್ ಅಣ್ಣಾ ಅಂತೀಯಲ್ಲೊ ಅಳ್ಳೀ ಧರಾ.... ಸ್ವಾರ್ ಅನ್ನು ಲಕ್ಷನವಾಗಿ”

ಆಗ್ಲಣ್ಣ”

“ಮತ್ತೆ ಅಣ್ಣಾಂತೀಯಲ್ಲೊ?”

“ಮರೆ ಸಾರಣ್ಣಾ”

“ಸಾರಣ್ಣಾ ಅಲ್ಲೊ ಬೇಕೂಫ ಬರಿ ಸ್ವಾರ್”

“ಬರಿಸಾರ್”

“ ಅಲ್ಲಾ... ಸ್ವಾರ್ ”

“ ಅಲ್ಲಾ ಸಾರ್ ”

“ ತೂ ನಿನ್ನ ಸ್ವಾರ್ ಅನ್ನೋ... ಸ್ವಾರ್ ಸ್ವಾರ್ ಸ್ವಾರ್ ” ಸ್ವಾರ್ ಸ್ವಾರ್ ಸ್ವಾರ್ ”

“ ಊಂ ಅಂಗೇ ”

ಯಣ ಬೀಡಿ ಹಚ್ಚಿದ ಆಯಾಸ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ.

“ ಅನ್ನೂ... ಯಾಕೋ ಮಗ್ಗೆ ತೆಳ್ಳಗಾಗಿದ್ದೀಯಾ ? ”

ಹನುಮನ ಮುಖ ಕೆಂಪಗಾಯಿತೋ ಏನೋ “ ಒರಿಜಿನಲ್ ಬಣ್ಣ ” ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ತಿಳಿಯಲವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತೆಂಬುದು ಖಾತ್ರಿ ಯಾದದ್ದು ; ಏಕೆಂದರೆ ಖಾತ್ರಿ. ನಾಚಿಕೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಯಾತನೆಯ ಛಾಯೆಯನ್ನೂ ಯಣ ಗುರುತಿಸಿದ ಹೇಗೋ ಗುರುತಿಸಿ ಹೇಳಿದ. ಆಗಲೇ ಹನುಮನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದದ್ದು “ ತಾನು ಮಹಾ ದುಃಖ ”.

“ ನಿನ್ನ ಮುಕ್ತಾಗೆ ಮಣ ದುಃಖ ಏತಲ್ಲೋ ಮಗ್ಗೆ ? ”

“ ಮುಕ್ತಾಗೇನ್ ಎದೇ ಒಳ್ಳೆ ಉರೀತೈತೆ ಕಣ್ಣಾ ”

“ ಅಣ್ಣಾ !! ”

“ ಸ್ವಾರ್ ಸ್ವಾರ್ ಸ್ವಾರ್ ”

ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿದ ಯಣ ಮುಂದುವರಿಸಿದ.

“ ನನಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದೈತಿ ಅನ್ನು ”

ಕೇದಾರಗೌಳದಲ್ಲಿ ಮರುಗುತ್ತಾ ಯಣ ಅನುಕಂಪಿಸಿದ.

“ Love ಉ ಭಾಳ ಕೆಟ್ಟು ಅನ್ನು.. ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಷುರು ಮಾಡಿದ ಯಣ ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು, ಕಡೆಗೂ,

“ ನಿಂಗೆ ಮೋಹಿನಕುಮಾರಿ ಮ್ಯಾಗೆ Love ಉ ಅಲ್ವೇನೋ ? ”

ಹನುಮನ ದುಃಖದ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಒಡೆಯಿತು. ಇಡೀ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಅದೇ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಕೊರಗಿ ಕೊರಗಿ ಕರಗಿ ಕರಗಿ ಸಣ್ಣಗಾಗಿದ್ದ ಈಗ ಅದೇ ಮರುಕಳಕೆ ಯಾದಾಗ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಯಣ ತೋರಿಸಿದ್ದ ‘ ಅನುಕಂಪನ ’ಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಯಣನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಶಾಕಿರಣವೊಂದು ಹೊಳೆಯಿತು.

ಹನುಮ ತನ್ನ ಲವ್ವು, ದುಃಖ ಅದು ಇದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಗುರುವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ. ತಾನು ವಿಲನ್ ಆದರೂ ಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ, ಪಾತಾಳ

ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ಪೀಡಿಸದೆ ನಾಜೂಕಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚು
ವಂತೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಿದ. ಎಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ ಗುರುಗಳು ಇಂತೆಂದರು.

“ ನನಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು ಮಗಾ ”

“ ಅದ್ದೆಂಗೆ ಸ್ವಾರ್ ಸ್ವಾರ್ ಸ್ವಾರ್ ”

“ಯಾಕೊ ಸ್ವಾರ್ ಸ್ವಾರ್ ಸ್ವಾರ್ ಅಂತೀಯೆ?”

“ಅಂಗೆ ಅನ್ನೇಕೊಂತ ನೀವೇಳೇದ್ರಲ್ಲಾ ಗುರಾಗೈ”

“ಕೇವಲ ‘ಸ್ವಾರ್’ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಯಾ
ಸವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಯಣ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಯೋಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಒಮ್ಮೆ
‘ಗುರುಗಳಾ’ದ ಮೇಲೆ ಬಂದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು ಬೀಡಿಯನ್ನು ಬಿಸಾಡಿ,
ನಾಯಿಯ ಬಾಲದಂತಿದ್ದ ಕೈ ಬೆರಳೊಂದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದ.

“ಎಷ್ಟಯ್ಯಾ ಇದು.”

“ವೊಂದೂ”

“ಉಂ. ಸ್ವರಿ. ನೀನು ಅಷ್ಟು ಸಾರಿ ಸ್ವಾರ್ ಅನ್ನೇಕು, ಮೂರು ಸಾರಿ
ಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳು, ಬರಿ ಒಂದು ಸ್ವಾರ್.”

“ವೊಂದು ಸಾರ್”

ಸಹನೆಯ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯಂತಿದ್ದ ಯಣನಿಗೂ ಕೋಪ ಬಂತು. ಉರಿಗಣ್ಣ ನಾದ.
ಒಂದುಸಾರಿ ಕಣ್ಣು ಅಗಲಿಸಿ “ಅನುಮೂ” ಎಂದ. ಅಷ್ಟೆ.

“ತಿಳಿತು ತಿಳಿತು ಸ್ವಾರ್” ಎಂದ ಶಿಷ್ಯ.

ಒಂದೇ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಪಾಠಗಳ ಓಟವಿತ್ತು.

“ಅನುಮೂ”

“ಸಾರ್ ?”

“ನೆಡಿ ...”

ಎಲ್ಲಿಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅವನು ಶಿಷ್ಯನಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೇಳುವ ಗುರು
ಅವನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಟರು ಈರೊಯಿನ್ ನ ಬಂಗಲೆಗೆ ..

—ಎಲ್ಲೆನ್ನಾ.

ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿ !

ಒಬ್ಬರು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಒಬ್ಬರು ಸ್ವೀಮರಿನಿಂದ ಇಳಿದರು. ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಗಡ್ಡಮೀಸೆ, ನಾಲ್ಕು ಭಾರಿ ಟ್ರಂಕುಗಳೊಡನೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಕ್ಕಿರಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ದೂಳು ಮುಸುಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಹೀಗೆ ಮೇ ಪ್ರಥಮವಾರದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಅಳಿಯಂದಿರ ಆಗಮನವಾಯಿತು ; ಬೇಸಗೆ ರಜಾವನ್ನು ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಲು.

ಒಬ್ಬರು ಬಂದಿಳಿದ ಅರೆತಾಸಿನೊಳಗೆ, ಬಸ್ಸಾದರೆ ಬಸ್ಸು, ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಾದರೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ, ಸೈಕಲಾದರೆ ಸೈಕಲು ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಎರಿ, ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದವ ರಂತೆ ಅವರಿವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತ ರಜಾ ಅನುಭವಿಸತೊಡಗಿದರು.

ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್ ಇಟ್ಟು ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಸಿಗರೇಟು ಹಚ್ಚಿ ಎಪಿಕ್ಯುರಸ್ಸನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಓದಿದರು. ಇನ್ನುಳಿದವರು ಭಾವನೆಂಟರೆಂದುಕೊಂಡು ಹೊತ್ತುಗಿತ್ತು ಇಲ್ಲದೆ ಇಸ್ಪೀಟು ಬಡಿಯುತ್ತ ಕುಳಿತರು.

ಅವತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಪ್ಪಳ ತಯಾರಿಸುವ ಸಡಗರ. ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಲಟ್ಟಣಿಗೆ ಮಣೆ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಹಪ್ಪಳದ ಹಾರಾಟಕ್ಕಿಂತ ಹತ್ತು ಪಾಲು ನಗೆಮಾತುಗಳ ಹಾರಾಟ ! ಆಗ ಅಳಿಯಂದಿಬ್ಬರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತೆರವುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಇಸ್ಪೀಟು ಕೋಣೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದರು ಹಪ್ಪಳದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಮೆಲ್ಲುವ ಆಸೆಯೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದೆನ್ನಿ. ಆದರೂ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಯಾತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ ? ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಪ್ಪಳಗಳ ಕುರಿತು ಟ್ರೇಕೆ ಟೆಪ್ಪಣೆಗಳಿಗಾರಂಭಿಸಿದರು. ಏನೋ ಶೀನಿ ಹಾಗೇನೋ ಹಪ್ಪಳ ಲಟ್ಟಿಸೋದು ? ಹಾಗೇನೋ ಲಟ್ಟಣಿಗೆ ಹಿಡಿಯೋದು ? ಏನತ್ತಿಗೆ ಅಷ್ಟೂ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮಾಡ್ತೀರಲ್ಲ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಡಜನ್ ಹಪ್ಪಳವಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ನೋಡಿ ! ಲೇ ಅಮ್ಮಿ ನಿನ್ನ ಹಪ್ಪಳದ ಅಂಚೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಮುದ್ರ ತೀರ ಇದ್ದ ಹಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ! ಏನಮ್ಮ ಲೀಲಾ ನೀನು ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡೋ

ಗತ್ತು ನೋಡಿದರೆ ಕಾಲೇಜು ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರೀಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡ್ತಾ ಇರೋ ಹಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ಗಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಏಳೆಂಟಾದರೂ ಆಗುತ್ತೆಯೋ ಎಂದೆಲ್ಲ ಟೀಕಿಸಿದ್ದೇ ಟೀಕಿಸಿದ್ದು:

ಲೀಲಾ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾಳೆಯೇ? “ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಟೀಕಿಸ್ತೀರಲ್ಲ ಲಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡೋಣ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡ್ತೀರಿ ನೋಡೋಣ ಎಂದೇ ಬಿಟ್ಟುಳು.

“ಅದಕ್ಕೇನಂತೆ give us the job we fill finish the tools ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿ ಬಂತು ಮಾತು. ಸರಿಪಡಿಸು ರಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ಜಾಬ್ ನಮಗೇ ಇರಲಿ ನೀವಿನ್ನು tools ಗತಿಕಾಣನೋದು ಬೇಡ ಎಂದು ಕೊಂಕೆದಳು ಲೀಲ.

“ಹಾಗಲ್ಲಮ್ಮ, ತಪ್ಪಿದೆ tools ಕೊಡಿ. job ಹೇಗೆ ಮಾಡ್ತೀವಿ ನೋಡಿ ರಂತೆ. ನಮಗೇನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾಂತ ತಿಳಿದಿರೋ? ಕೈ ಸಾಗದವರು ಅಂತ ತಿಳಿದಿರೋ?”

ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಛೇ....ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೆ? ತೊಗೊಳ್ಳು ನುಣೆ, ಪುಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಲಟ್ಟಣೆಗೆ ಕೊಡಪ್ಪ ಭಾವಂಗೆ ಕೊಂಚ” ಎಂದು ಇಬ್ಬರು ಭಾವಂದಿರಿಗೂ tools ಒದಗಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಪೂಜೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ನೈವೇದ್ಯ ವೆಂಬಂತೆ ಎರಡು ಅಡಿಕೆ ಗಾತ್ರದ ಹಪ್ಪಳದುಂಡೆಗಳು ಭಾವಂದಿರ ಬಾಯಿ ಸೇರಿ ದಾಗ ಹುಯಿಲೋ ಹುಯಿಲು.

“ಲೋ ಯಾಕ್ಲೋ ಹಾಗೆ ಚೀರ್ದೀರ? ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡೋದು ನೋಡಿ” ಎಂದು ಹಪ್ಪಳ ಲಟ್ಟಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ಭಾವ.

ಮೊದಲ ಹಪ್ಪಳಕ್ಕೆ ಅವರು ತೆಗೆದ ಹಿಟ್ಟಿನ ಉಂಡೆಯ ಗಾತ್ರ ನೋಡಿ ಅದು ಹತ್ತು ಹಪ್ಪಳಕ್ಕೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹಿರಿ ನಾದಿನಿಯ ಟೀಕೆ ಬಂತು. “ಇಷ್ಟು ಸಾಕೆ?” ಎಂದು ಅದರರ್ಥ ತೆಗೆದಾಗ್ಯೂ “ಅದರ ಕಾಲುವಾಸಿ ಸಾಕು” ಎಂಬ ಸೂಚನೆ.

“ಅದರ ಕಾಲು ವಾಸೀನೆ?—ಇದರ ಕಾಲುವಾಸಿ ಎಂದರೆ ಲಟ್ಟಿಸೋದೇನು ಗಾಳೀನೆ?” ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹಪ್ಪಳ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು ಭಾವಂದಿರು. ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರನಂಥ ಸೊಗಸಾದ ಹಪ್ಪಳ ಇನ್ನೇನು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ!

ಒಬ್ಬರ ಮುಖದ ಭರವಸೆಯಂತೂ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿಹೋಯಿತು. ಲಟ್ಟಣಿಗೆ ತಗುಲಿದೊಡನೆ ಅವರ ಹಪ್ಪಳದುಂಡೆಯ ಒಂದು ಕಡೆ ಹಿಮಾಲಯ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿತು ಅವರು ಬೆಪ್ಪಾಗಿ ಲಟ್ಟಣಿಗೆ ಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದು ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಂಥವ ರಾದರು—ಲಟ್ಟಣಿಗೆಯದೇ ದೋಷವೆಂಬಂತೆ! ನಗುವಿನಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಅವರ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡುವೆನೆನ್ನುವ ಭರವಸೆ ತೇಲಿಹೋಯಿತು. “ಹಾಳಾಯ್ತು ಬನ್ನಿ ಹೋಗೋಣ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಆಟಮುಗಿಯಿತು” ಎಂದು ಬೇಗನೆ ಸೋಲೊಪ್ಪಿ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ಆದರೆ ಉಳಿದ ಒಬ್ಬ ಭಾವ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಸೋಲೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವನಲ್ಲ. ‘ತಾಳಿ ತಾಳಿ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬಹು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಲಟ್ಟಿಸತೊಡಗಿದ. ಮೊದಲು ಮೂರು ಕೋನಗಳಿದ್ದುದು, ಚೌಕವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಐದು ಮೂಲೆಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ಆಕಾರವನ್ನು ತಾಳಿದ ಅವನ ಪ್ರಥಮ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆತನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗು ವಂತಿದೆಯೇ: ಇತ್ತ ಇವರ ಕೀಟಲೆಯೋ ಕೀಟಲೆ. ಬೇಗನೆ ಹಪ್ಪಳ ಕೆಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಉಂಡೆಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ “ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನೇ ನುಂಗಬೇಡಿ ಭಾವ” ಎಂಬ ಟೀಕೆ ಬಂತು ನಾದಿನಿಯಿಂದ. ರಾಬರ್ಟ್ ಬೂಸ ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಚುಚ್ಚು ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಪದೇ ಪದೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ, ಲಟ್ಟಣಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ‘ಇಗೋ ನಾನು ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಲಟ್ಟಣಿಗೆ’ ಎಂದು ಅತ್ತೆಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಲಟ್ಟಣಿಗೆಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟರೂ ಹಪ್ಪಳ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಹಿಟ್ಟು ಮಣೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಂಟಿನಂತಿತು. ಕೋಪ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿರಬೇಕು. ಸರಿ ರಾಯರು ಲಟ್ಟಣಿಗೆಯನ್ನು ಲಟ್ಟೆಂದು ಒಗೆದರು. ಅದು ಕಂಬಕ್ಕೆ ತಗುಲಿ ಹೋಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

“ಸರಿಯಾಯ್ತು ಭಾವ give us the job we will finish the tools ಎಂದಿದ್ದರಲ್ಲ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ! Tool ಈವಾಗ finished! jobಗೆ ಒಂದ ಹಪ್ಪಳಾನೂ ಇಲ್ಲ! ಸದ್ಯ ನೀವು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಪ್ರೊಮೈಟರು ಕೆಲಸಗಾರ ರಾಗಿದ್ದರೆ job ಏನೇ ಆಗಲಿ tools ಎಲ್ಲಾ ನಾಶಾನೇ ಸರಿ” ಎಂದೆಲ್ಲ ಧರಾಟೆಗೆ ಕೆಗೆದುಕೊಂಡಳು ನಾದಿನಿ.

ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಈ ಪೋರಿಯರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವ ಬೆವರೊರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇನ್ನೊಂದು ಹಿಟ್ಟಿನುಂಡೆಯನ್ನು ಬಾಯೊಳಕ್ಕೆಸೆದು ನಗು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರಲು ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡದೆ ಕಂಬಿ ಕೇಳುವಂಥವರಾದರು.

—ರಾಮಿ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೇವರು

ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅಲ್ಲಾ ಇದ್ದ. ಗುಡೇಭೋಗನಹಳ್ಳಿ ಶಾನುಭೋಗರು, ಇನ್ನೊಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟದೆ ಇದ್ದರೆ ಗುಡಿಸಿಲ್ಲ ಜಪ್ತಿಮಾಡಿಸ್ತೀನಿ ಎಂದು ಹೆದರಿಸಿದ್ದರು. ಮನೇಲಿ ತಾಯಿ ಲಕ್ಷ ಬಡಿದು ಬಿದ್ದಿದ್ದಳು. ಗುಡಿಸಿಲ್ಲದ ಆಚೆಗೆ ಅಮ್ಮನ್ನ ಎಲ್ಲಿ ಹಾಕ್ತಾರೋ ಅಂತ ಚೆನ್ನಪ್ಪನಿಗೆ ಭಯ ಹತ್ತಿತು. ಅದಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲಾ ಇದ್ದ.

ಹುಟ್ಟಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಚೆನ್ನಪ್ಪನ ಬುದ್ಧಿ ಆರು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗರಿಗಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಇತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ತಿಳಿ ಬುದ್ಧಿ. ಅಷ್ಟೇ ಲೋಕಜ್ಞಾನ ಕೂಡ.

ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅಲ್ಲಾ ಇದ್ದ, ಹಳ್ಳಿ ಮೂಲೇಲಿರೋ ಮಾರಮ್ಮನ ಗುಡಿ ಎದುರಿಗೆ. ಆಗ ಅಯ್ಯೋರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿಲಿ ತಿಥಿ ಮಾಡಿಸುಕ್ಕೆ ಹೋದೋರು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಚೆನ್ನಪ್ಪನ್ನ ಕಂಡು. ಯಾಕ್ಕಾ ಅಲ್ಲಿದಿ. ಇಲ್ಲಿ. ಎಂದರು. ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ. ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟದೆ ಇದ್ದೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡ್ತಾರಂತೆ. ಅಮ್ಮನ್ನ ಅಮ್ಮಾಕ ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸೋದು ಎಂದು ಅಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ ಚೆನ್ನಪ್ಪ. ಬಿಡ್ಲಾ ಇದು ಯಾತರ ಮಾತು ದೇವರನ್ನು ಕೇಳೋ, ಬೇಕಾದ್ದು ಕೊಡ್ತಾನೆ. ಎಂದು ಅಯ್ಯೋರು ಅಂದರು. ತೇಗುತ್ತಾ ಕಾಲೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋದರು.

ಅಯ್ಯೋರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನ ನಂಬಿದ ಚೆನ್ನಪ್ಪ. ಅಳು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಮಾರಮ್ಮನಿಗೆ ಮುಕ್ಕೊಂಡ. ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ. ದೇವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳೋದ. ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲಿದಾನೋ ಅವ. ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದು ಹಾಕೋಣ ಅಂತ. ಅಂದುಕೊಂಡ. ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದ. ದೇವರೇ, ಹೀಗಿದೆ ನನ್ನ ಗತಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕಳಿಸವ್ವಾ ಅಂತ ಬರೆದ. ಕಟ್ಟೆಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಲ್ತಿದ್ದು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ದೇವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತ ವಿಳಾಸ ಬರೆದು, ಅಂಚೆಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟ.

* * * *

ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯನವರ ಮನೇಲೇ ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಭಜನೆಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವರು ದಿಂಡರು ದೀನರು ದಲಿತರು ಅಂದರೆ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯನವರು ಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರು.

ಬಡವರ ಮನೇಲಿ ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದವಂದರೆ, ತಮ್ಮನೇಲಿ ಗಂಜಿ ಕಾಯಿಸಿ ಸರಬ ರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು ಹತ್ತೂಜನ, ತಮ್ಮ ವರಾರದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಬಡವರ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸ್ವತಃ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾರ್ಟರ್, ಕಾಗದಾನ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ವಿಳಾಸ, ದೇವರು, ಬೆಂಗಳೂರು. ಸಾರ್ಟರು ನಗುತ್ತಲೇ ಕಾಗದ ಕೊಟ್ಟ. "ನೋಡಿ ಸಾರ್ ಈ ಕಾಗದ ಬರೆದೋನಿಗೆ, ದೇವರು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯ ಅದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯ. ನೀರಿಲ್ಲ ನಿಡಿಯಿಲ್ಲ, ಮಡಿ ಇಲ್ಲ ಮೈಲಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇರೋ ಜಾಗ. ದೇವರು ಹ್ಯಾಗೆ ಇರುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮಂಕನಿಗೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಾಗದ ಕೊಟ್ಟ.

ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯನವರು ಕಾಗದ ಒಡೆದರು. ಕಾಗದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರೆದ ವನಿಗೆ ರವಾನೆಮಾಡುಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಂತ ಒಡೆದರು. ಓದಿದರು. "ಅಯ್ಯೋ! ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಎಷ್ಟು ನೊಂದುಕೊಂಡಿದಾನೋ ಅಂತ ಅವರ ಕರುಳು ಕುಂಯ್ ಗುಟ್ಟಿತು" ಕಾಗದಾನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು.

* * * *

ಬಡವರಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯನವರು ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿದರು. ಏನಾರೂ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಗದ್ದದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಏಕ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಚೆನ್ನಪ್ಪನಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಂತ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. "ನಿನ್ನ ಕಾಗದ ತಲಪಿತು. ಏಕ ಕಳಿಸಿದೀವಿ" ಅಂತ ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಷರಾ ಬರೆದು, ಸಂಸ್ಥೆಯ ರಬ್ಬರ್ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಒತ್ತಿ ಚೆನ್ನಪ್ಪನಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರು.

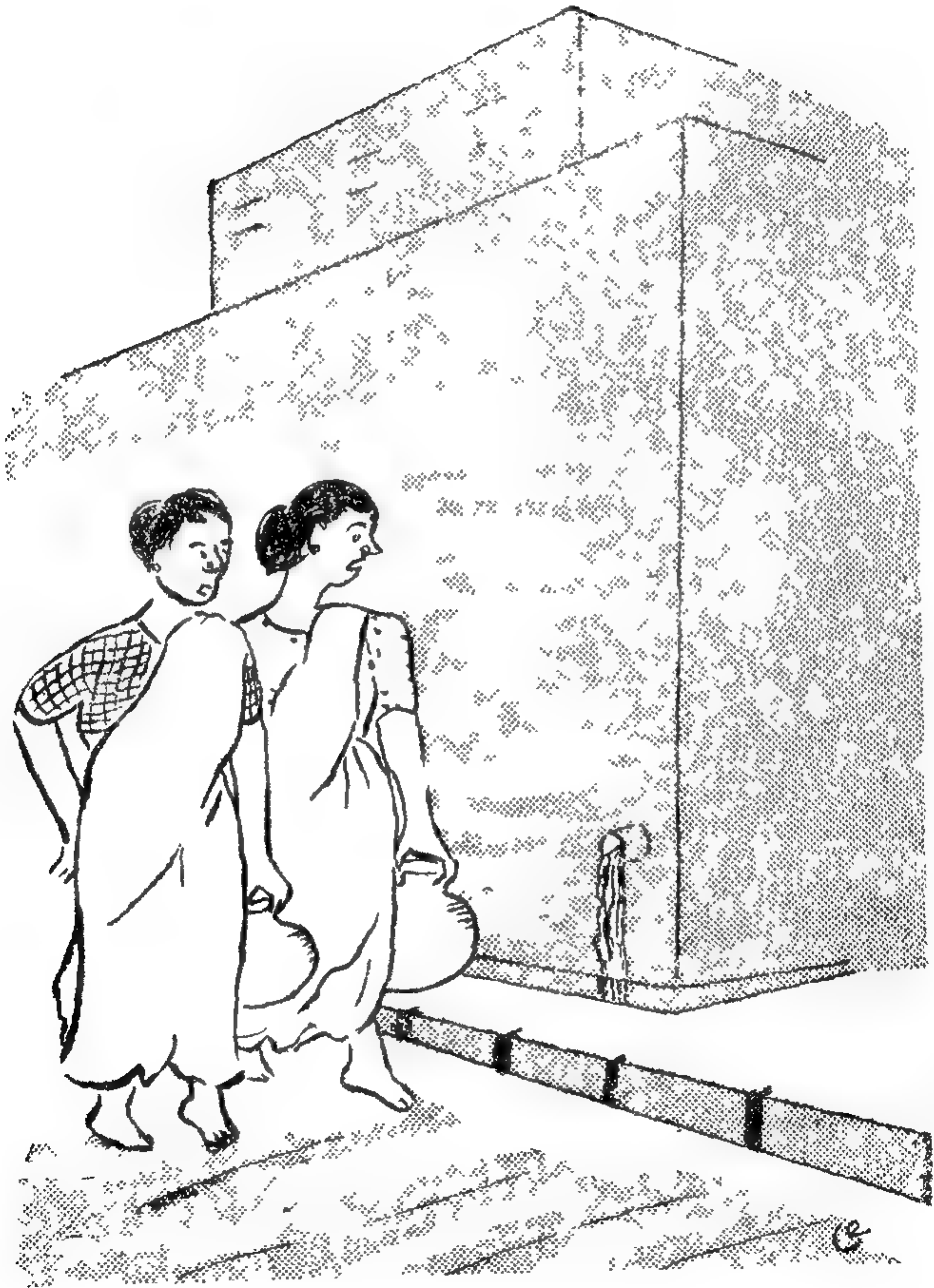
ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಬಂದಾಗ ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದ. ಒಂದು ಕೋಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಮಾರಿಗೆ ಬಲಿಕೊಟ್ಟ. ಕೋಳಿ ಸಾಂಬಾರುಮಾಡಿ ಗಡದ್ದು ಉಟಮಾಡಿದ. ಕಂದಾಯದಬಾಕೀನ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ. ಮಾರನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಯ್ಯೋರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ದೇವರು ಏಕ ರೂ. ಕಳಿಸಿದ, ಮನಿ ಯಾರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಅಂತ ಹೇಳಿದ. ಅಯ್ಯೋರು ನಕ್ಕು, ಹಾಗಾದರೆ. ನೀ ಕಳಿಸಿದ ಹಣ ತಲಪಿತು ಅಂತ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದು ಹಾಕು, ದೇವರಿಗೆ ಎಂದರು.

ಹೌದಲ್ಲಾ ಅಂದ ಚೆನ್ನಪ್ಪ. ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಚೆನ್ನಪ್ಪ. ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದ. ದೇವರೇ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಶರಣು. ಅದರೆ

ಮುಂದಿನ ಸರ್ತಿ ನೀ ಕಳಿಸೋವಾಗ ಬಡವರಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕಳಿಸಬೇಡ ಅರ್ಥ ಅವರು ಕಸುಕೊಂಡು, ಮಿಕ್ಕಿದ ಅರ್ಧಾನೇ ನನಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ನೇರ ನಂಗೆ ಕಳಿಸವ್ವಾ ಅಂತ ಕಾಗದ ಬರೆದು, ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ದೇವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತ ವಿಳಾಸ ಬರೆದು, ಅಂಚೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಓಡಿದ.

ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮಯ್ಯನವರು ಈ ಕಾಗದ ಓದಿದರು. ಸಾರ್ಟರು ಹೇಳಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು ಅಯ್ಯಾ! ದೇವರು ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ವಿಳಾಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳಿಸು ಎಂದು ಷರಾಹಾಕೆ ಜೆನ್ನಪ್ಪನ ಕಾಗದವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದರು.

—ಬಚ್ಚ .

ಯಾಸಾಟಿ ನೀರು ಸೇರಿ ಹೋಗ್ತಿದೆ ? ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆ ಇರಬೇಕು !!

ಏರಿದನು ಗುರುರಾಯ

ಗಾಂಪಮಠಕ್ಕೆ ಪರಂಪರೆಯುಂಟು. ಆ ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ರಾಗಿ ಹುರಿಹಿಟ್ಟು ತಿಳಿನುಜ್ಜಿಗೆಯ ಫಳಾರವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಗುರುಗಳು ಮಡೆಯನನ್ನು ಕೂಗಿದರು.

“ಗುರುವೇ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಬೇಕು....” ಎಂದು ಕೈ ಮುಗಿದು ನಿಂತವನು ಮುಟ್ಟಾಳ.

“ನೀನು ಮಡೆಯನೇನೋ ಮುಟ್ಟಾಳಾ....”

“ಗುರುವೇ ನಿಮ್ಮ ಮಠದಲ್ಲಿ ಇಸಮಿನ ಗುರಿಗಾಗಿ ಹೆಸರೇ ಹೊತ್ತು ಗುಣದಲ್ಲಿ ಗಾಂಪತನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೋ ಕರೆದಾಗ ಯಾರು ಬಂದರೂ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲವೇ?”

—ಯೋಚಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯವೇ ಅದು. ಯಾರನ್ನು ಯಾವ ಬಾಬಿನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಶಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಂತಿದ್ದ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಮಡೆಯನಿಗೆ ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಮುಟ್ಟಾಳನಿಗೇ ಹೇಳಿದರು.

“ಪ್ರಿಯ ಮುಟ್ಟಾಳ ಮಠದ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೊದಲನೆಯ ಕುದುರೆಯ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಓದಿ ಹೇಳು...”

“ಅಂದರೆ ಮೂಲ ಗುರುಗಾಂಪರ ಕುದುರೆಯ ವರ್ಣನೆಯೇ? ಈಗ ತರುವೆ...”

— ಎಂದು ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲಿದ್ದ ಓಲೆಗರಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಮಠ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಪುರುಷರ ವಿಚಾರ ವಿವರಿಸಿದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತಂದು ಧೂಳು ಕೊಡವಿದ. ಮಠದಲ್ಲಿ ಧೂಳೆಬ್ಬಿಸಿದ ಮುಟ್ಟಾಳ. ಗುರುಗಳು ಧೂಳು ಕುಡಿದು ಮೂರು ಸೀನು ಸೀನಿ ಓಲೆಗರಿ ಕಟ್ಟು ಬಿಚ್ಚಿ ಮುಟ್ಟಾಳನಿಗೆ ಓದಲು ಹೇಳಿದರು.

ಗಲಚ್ಚಕ್ಷುರ್ಮಿಗಳಜ್ಞಾನು | ಮೌಕ್ತಿಕಾಲಕ್ಷ ಸಂಯುತಃ ||

ಬದ್ಧವಾದೋ ಬಹಿಶ್ಚಾರೀ | ವಿದ್ಯದಶ್ಚೋ ವಿರಾಜತೇ ||

“ಗುರುಗಳೇ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಬೇಕು.”

“ಕೇಳು ಶಿಷ್ಯಾ.... ನೇತ್ರಗುಡ್ಡೆಗಳು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾದಿದ್ದವು. ಮಂಡಿಗಳೆರಡೂ ತಿಕ್ಕಾಟೆ ನಡೆಸಿದ್ದವು—ಸಾವಿರಾರು ನೋಣಗಳೂ ಮೈಯ್ಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದವು, ಹಗ್ಗದಿಂದ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿದ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಹಾರುತ್ತಾ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದೆ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕುದುರೆ.. ಇದು ತಾತ್ಪರ್ಯ ”

“ಗುರುಗಳೇ ನಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸ್ಕೂಟರೂ ಇದೇ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಳ್ಳೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ನೋಡಿ, ಅದೇ ನಮ್ಮ ಮಠದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ....”

“ಪಂಚಾಂಗ ತಾ”

“ಕೊಳ್ಳಿ ಗುರುವೇ”

“ನಾಳೆ ರವಿವಾರ...ಪಂಚಮಿ ಮೇಲೆ ಶ್ರಷ್ಟಿ ಬಂದಿದೆ. ಶುಕ್ರ ಮೂರ್ಮೆ ಮನೇಲೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಗುರು ನಾನು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದೇನೆ ಸ್ವಂತ ಮನೇಲಿ. ಇನ್ನು ಶನಿಗಳಾದ ನೀವು ಶಿಷ್ಯಂದಿರು ಸಾಡೆಸಾತಿ ಹಾಗೆ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿಶಾನೆ ದಿನವಾಯ್ತು. ರಾಹು ಕೇತುಗಳು ವಕ್ರಿಸಿದ್ದೇ ಈ ಮಠದ ಆವರಣದಿಂದ. ಮೀನ ಮೇಷ ಎಣಿಸಿದಷ್ಟೂ ಸಂದೇಹವೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತೆ. ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ನಾವು ಸ್ಕೂಟರು ಹತ್ತುವವರು.”

—ಎಂದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದರು.

“ಗುರುವೆ”

”ಶಿಷ್ಯ ಶಿಖಾಮಣೇ ಏನು ಸಂದೇಹ”

“ರವಿವಾರ ಸಂಜೆ ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಆರರ ವರೆಗೆ ರಾಹುಕಾಲವಾಯ್ತಲ್ಲ!”

“ಹೌದೆ!....ಹಾಗಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎರಡಕ್ಕೆ ಹೊರಡೋಣ. ಆಯ್ತು ಬೇರೆ ಮಾತಿಲ್ಲ. ಕಾಗದ ಪೆನ್ನು ತೋಗೊ—ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರಸ್ತೀನಿ ಮಂಕನ ಕೈಲಿ ಮುದ್ದಾಂ ಕಳಿಸಿ ಆ ಸ್ಕೂಟರು ದಾನಿ ಕೆಟ್ಟಪ್ಪನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವನ ಎದುರಿ ನಲ್ಲೇ ಗಾಂಪಾ ಸ್ಥಾನದ ಗುರುಗಳು ಮಿಸಿನ್ನು ಏರುವರು.”

—ಮುಟ್ಟಾಳನು ಕಾಗದ ಪೆನ್ನು ನೊಡನೆ ಸಿದ್ಧನಾದನು.

ಚಿ|| ಕೆಟ್ಟಪ್ಪನಿಗೆ, ಗಾಂಪರೊಡೆಯರ ಆಶೀರ್ವಾದದ ಅಕ್ಕಿಕಾಳುಗಳು. ಎಲೈ ಬಾಲಕ—ನೀನು ಮಠಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ ಸ್ಕೂಟರಿನ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿಸಿ, ಅದರ ಗುಣವ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಜೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಎಣ್ಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ, ಕುಡಿಸಿ

ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ನಮಗೆ ಬಿಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ದಾನದ ಪುಣ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಳೇ ಕಬ್ಬಿಣ ದಾನ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ತೊನ್ನು ಹಿಡಿದರೂ ಹಿಡಿದೀತು. ಕೂಡಲೆ ಮಠಕ್ಕೆ ತೆಪ್ಪಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿಕೊಡು,

ಇತಿ ನಿನ್ನ ಹಿತ ಬಯಕೆ,
ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಗಾಂಪರೋಡಿಯ ...”

“ ಗುರುವೆ .. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ “ತೆಪ್ಪಗೆ” ಅನ್ನೋಪದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲೆ ?”

“ ಪದ ವಿಟ್ಟಳಿಸದೊಂದಕ್ಕಳಿಕೆ .. ಮುಟ್ಟಾಳ ”

“ ಗುರು ಚಿತ್ತ....ಸಾರುವೆನು ಊರಲ್ಲಿ—ಗುರುರಾಯ ಏರುವನು ಸ್ಕೂಟರ ನೆಂದು.. .”

“ ಸಾಕು ಹೋಗೋ ಆ ಕಿಟ್ಟಪ್ಪನ್ನ ಕರ್ನು ಮೊದಲು ”

* * * *

ಗುರುಗಳಿಗೆ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ತಿಕ್ಕಿ ಅಭ್ಯಂಜನ ಮಾಡಿಸಿ ವರಪೂಜೆಗೆ ಹೊರಡುವ ವರನು ಕುದುರೆ ಏರುವಷ್ಟು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಹೊಸ ಕಾವಿ ಯುಟ್ಟು ಜರಿಯ ಕುಸುರೇ ಕೆಲಸದ ಮೇಲು ಹೊದಿಕೆ, ತಲೆಗೆ ಜಠಾರಿ ನೆಕ್ಕಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಕುಲಾವಿ ಧರಿಸಿದ್ದರು.

ಇಡೀ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿನ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲಾ ಮಠದ ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕೇಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಬ್ಬಿನ ಜಲ್ಲೆಗೆ ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪು ಸುತ್ತಿ ಚಪ್ಪರ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಸುಖದುಃಖಗಳ ಸಂಕೇತ ಅದೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಮಠದ ಹೊಳೆವ ಕೊಂಬು ಕಹಳೆಗಳು ಊದಿದವು. ಮಠದ ಬಾವುಟ ಬಿಸಿಲು ಮಚ್ಚಿನಮೇಲೆ ಹಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರೋ ಕಟ್ಟಿದವರು ಅದನ್ನ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು.

“ ಯಾರೂ ಗುರುಗಳನ್ನ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾತಾಡಿಸಬ್ಯಾಡೋ ಅವರದು ಹಸೀ ಮೈಯೇ ”—ಎಂದ ಮಡ್ಡಿ.

“ಕಿಟ್ಟಪ್ಪಾ ಮುಹೂರ್ತ ಹತ್ರ ಬಂತು. ಇನ್ನೂ ಶ್ರ್ರ ಶ್ರ್ರ ಅನ್ನಲೇ ವಲ್ಲದಲ್ಲೊ ಮಿಸಿನನ್ನೂ” ಎಂದ ಮುಟ್ಟಾಳ.

“ಹೆದರಬೇಡೋ....ಈಗ ಸ್ವಾರ್ಸ್ ಮಾಡಿಬಿಡ್ತೀನಿ.”

—ಎಂದು ಅಗಲೇ ಮಠದಿಂದ ನೂರು ವರಹ ಕೆತ್ತು ಪ್ಲಗ್ಗು ಟೈರು ಟ್ಯಾಬು ಎಣ್ಣೆ ಬೆಣ್ಣೆಗೆ ಕಚುರಮಾಡಿದ್ದ. ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ಕರಿಯ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಟ್ಟಹೊಗೆ ಉಗುಳಿ ಅರ್ಭಟಿಸಿತು. ಸ್ವಯಂ ಕೆಟ್ಟಪ್ಪನೇ ಕೂತು ವಬ್ಬಿಕೊಂದು ಒಂದು ಸುತ್ತು ಹೋಗಿಬಂದ.

“ಗುರುಗಳೇ ರೆಡಿ ಲೇ ...ಆಗಿದ್ದೀರಾ” ಎಂದು ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗದ ಪೂರ್ಣಾ ಹುತಿಯ ಮುಹೂರ್ತವೋ ಎಂಬಂತೆ ಕೂಗಿದ ಮರುಳ ಬೀದಿಯ ಹಿರಿಯ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಇಳಿ ತೆಗೆದು ದೃಷ್ಟಿ ಆದೀತು ಗಾಂಪರೊಡೆಯರಿಗೆ ಎಂದು ಪೊರಿಕೆ ಸುಟ್ಟರು. ಕರಿಯ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಹಾಡು ಹೇಳಿ ಆರತಿ ಎತ್ತಿದರು.

ಉತ್ತರ ಗೋಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಉತ್ತರ ಕುಮಾರನಂತೆ — ಜೋಕುಮಾರ ನಂತೆ, ಇಡೀ ಊರೇ ನೆರೆದಿರಲು ವರಹಾ ಸ್ವಾಮಿಯುಂ ನಡುಗುತ್ತಾ ಅಡಿ ಇಟ್ಟು, ಸ್ಕೂಟರ ಬಳಿ ಬಂದರು ಗುರು ಗಾಂಪರು.

ಎಡಗಡೆಯದೇ ಕ್ಲಚ್ಚು ಗೇರು, ಬಲಗೈ ಕಡೆ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಆಕ್ಸೆಲರೇಟರು, ಇಕೊ ಇದು ಬ್ರೇಕು, ಜೈ ಶಂಕರ್ ಕೂಡಿ ಮೇಲೆ, ನಾನು ಸ್ವಾರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಮೊದಲಿನ ಗೇರಿನಲ್ಲೇ ಹುಷಾರಾಗಿ ಕೂಡಿಸುವೆ—ಹೋಗಿಬನ್ನಿ....”

“ಗುರುಗಳೇ ಗೇರ್ ಗೇರ್ ಗೇರ್—ಎಡಗಡೇದು ಗೇರು ನೆನಪಿರಲಿ....”

“ ಸರೀರಿ ಸರೀರಿ ಬೀದಿ ಬರೇದು ಮಾಡಿ ಬಿಡಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾವುನೋವುಗಳಿಗೆ ಮಠದವರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ.”—ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಂಕ.

ಮರುಳನು ಎದೆಗೂ ಮಂಕನು ಬೆನ್ನಿಗೂ “ ಕ ” ಎಂದು ಕಲಿಕೆ ಎಂಬರ್ಥದ ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರವನ್ನೂ L Learner ಎಂಬ ಅಂಗ್ರೀಜಿ ಅಕ್ಷರ ಬರೆದ ದೊಡ್ಡ ರಟ್ಟನ್ನು ನೇತು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸ್ಕೂಟರಿನ ಹಿಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಪಿಂಗಡೆಯಿರ್ವರ್ ನೂಂಕಲ್ |

ಮುಂಗಡೆಯೋಳ್ ಕೇಳನೇಣ ನೆಳೆಯಲ್ ಮೂವರ್ ||

ತಿಂಗಳೊರ್ಗಾವುದಮಾ |

ತುಂಗ ತುರಂಗಂ ಕಡಂಗಿ ಪರಿದತ್ತಾಗಲ್ ||

ನಾಗಸ್ವರವೂ ಉದುತ್ತಿತ್ತು ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಮದುವೆ ದೆಸೆಯಿಂದ. ಗುರುಗಳು ಕೆಟ್ಟಪ್ಪ ಹಿಡಿದ ಸ್ಕೂಟರ ಬಳಿ ಬಂದು ನಿಂತರು. LEARNER ಬೋರ್ಡಿನ ಶಿಷ್ಯರು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಓಡಲು ಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಪೈಲೆಟ್ ರೈಡರುಗಳಂತೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು.

ಮಠದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಈ ಸಂಭ್ರಮ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ಗುರುವನ್ನು ಮದುವಣಿಗನಂತೆಯೇ ಭಿಕ್ಷೆ ಹಾಕಿ ಸಾರಿದ ಮಂದಿ ಈ ಸಡಗರದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವಂತೇ ಓಡಾಡಿದರು.

“ ಮೊದಲು ಒಂದು ಬೈಸಿಕಲ್ ಹತ್ತೋದನ್ನ ಕಲೀಬೇರಿತ್ತು ಗುರುಗಳು ” ಎಂದ ಮೂಲೆಮನೆ ಗುಂಡಣ್ಣ.

ಈ ಮಾತಿಗೆ ಎದುರುಮನೆ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು “ ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮೂರು ಗಾಲಿ ಟ್ರೈಸಿಕಲ್ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ತಳ್ಳಬೇರಿತ್ತು ” ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು.

“ ಅದ್ಯಾತಕ್ಕೆ ಹಾಗಂತಿರೀ....ಅರೀದ ಕೂಸಿನ ಕಳೆಯ ಈ ಗಾಂಪರೊಡೆಯ ರನ್ನು ಮೊದಲು ಮಕ್ಕಳಗಾಡಿ ಅದೇ ಪರ್ಯಾಂಬುಲೇಟರಲ್ಲಿ ತುರುಕಿ ನೂಕಬೇಕು....”

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ಮಾತಾಡಿದರು. ಜನದ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸುವುದುಂಟೆ ?

ಯಾರೂ ಏನೇ ಅನ್ನವಲ್ಲರಾಕೆ ಗಾಂಪರ ಸವಾರಿ ಬೋರ್ಗರೆವ ಹುಡುಗರ ಕೇಕೆ ಮಠದ ಶಂಖವಾದ್ಯ ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಾವೂ ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಾರಲು ಗಗನಕ್ಕೇರುವ ಗಗನಯಾನಿ ತನ್ನ ಅಂತರಿಕ್ಷ ವಾಹನದ ಮುಂದೆ ನಿಂತಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದರು.

“ ಕೂಡಿ ಗುರುಗಳೇ ”—ಕಿಟ್ಟಪ್ಪ ಹೇಳಿದ.

“ ಕೂಡಿಸಿರೋ ”—ಎಂದರು ಗುರುಗಳು.

“ L ” ಬೋರ್ಡು ನೇತು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುಗಳನ್ನು ಅನಾಮತ್ತಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಸೀಟಿನಮೇಲೆ ಹೇರಿದರು. ಗುರುಗಳು ಕನ್ನಡಕ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸ್ಕೂಟರು ಡ್ರಿ ರ್ರಿ ಥ್ತ್ ಪ್ಪ ಥಾಂ ಥ್ಠಾಂ ಥಸ್ಸ ಸಸ್ಸ ಕೊಂಯ್ಯ ಕೊಟ್ಟ . ಎಂದು ನಾನಾ ಚಿತ್ತಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಗುರುಗಳ ಭಾರ ತಾಳಲಾರದೆ ನೂಕಾ ಹನ್ನೆರಡು ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಭಾರ ಹೇರಿದ ಕತ್ತಿಯಂತೆ ಕಿರುಚಾಡಿತು.

“ ಎಡಗಡೆ ಗೇರು ಕ್ಲಚ್ಚು, ಬಲಗಡೆ ಆಕ್ಸೆಲರೇಟರು ಕ್ಲಚ್ಚ್ ಎಳೆದು ಠವ್ ಎಂದು ಮೊದಲನೆ ಗೇರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕ್ಲಚ್ಚು ಎಳೆದೇ ಇರಿ, ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎಡದ ಕ್ಲಚ್ಚು ಬಿಡಿ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಲದ ಆಕ್ಸೆಲರೇಟರನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡಿ ಗಾಡಿ ಓಡು ತ್ತದೆ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಸ್ತೆ ಆ ಕಡೆವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ” ಎಂದು ಕಿಟ್ಟಪ್ಪ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದ. ಬೋರ್ಗರೆವ ರಾಕೆಟ್ಟಿನ ಅರ್ಭಟದ ಮುಂದೆ

ಕೆಟ್ಟಪ್ಪ ಹೇಳಿದ್ದು ಗಾಳಿಯಲ್ಲೇ ತೂರಿಹೋಯಿತು ಇಡೀ ರಸ್ತೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬದಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೇ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಸವಾಯಿತು.

ಕೇರಿಯ ಕುರಿ ಕೋಳಿ ಬಾತು ದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದರು. ಮುಂಬರುವ ಘೋರಪ್ರದರ್ಶನದ ದೆಸೆಯಿಂದ

ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲೇ ಕೇರಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಾರಿ ಬಂದಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯ ಚೂಟಿಯಾದ ಹುಡುಗ.

“ಜೈ ಶಂಕರ್ — ಹೂಂ.. ಹೊರಡಿ ”

—L ಬೋರ್ಡು ತಗುಲಿಸಿಕೊಂಡ ಶಿಷ್ಯರು ಓಡಿದರು ಗುರುಗಳ ಕಣ್ಣಂಚಿ ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಮೂಡಿತು. ಸಾಯುವ ಮುನ್ನ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿ ಅನ್ನುವಂತೆ ಸುತ್ತ ನಿಂತ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಣ್ಣು ತುಂಬ ನೋಡಿದರು. 49 ಬಾರಿ ಭೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿದ ಗಗನಯಾಮಿನಿ ಸುಂದರಿ ರಷ್ಯಾದ ವ್ಯಾಲೆಂಟಿನಾ ಟೆಲಿಷ್ಕೊವಾ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಅರ್ಭಟ ಮಾಡಿರಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಗಾಂಪರು ಸ್ಕೂಟರು ಏರಿದ್ದು ಅಷ್ಟು ಪಜೀತಿಯಾಯಿತು.

“ ಗುರುವೇ ಗುಗ್ಗುರುವೇ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ರಾಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಉಪಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡಿದಳಂತೆ ನೀವು ಭೂಮಿಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆ ಮಂಕ ಮಡಿಯ ಮುಠಾಳರಂತಹ ಶಿಷ್ಯರು. ಅವರ ಮುಂದೆ ಪಂಜು ಹಿಡಿದ ಮಡ್ಡಿ .. ನಾನು ಹೇಳಿ ಕೊಡುವ ಭಕ್ತ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾಕೆ ಹೆದರಿಕೆ ಬಿಡಿ ಗಾಡಿಹೆದರಬೇಡಿ ” ಎಂದು ಕೆಟ್ಟಪ್ಪ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದ.

“ ಜೈ ಅಲಕ್ ನಿರಂಜನ್ ಜೈ ಗಾಂಪರ ಗುರು ...ಹೊ ಹೊ ಹೊ.... ಹೊರಟಿತು ” ಎಂದು ಕೇಕೆ ಕೂಗುಗಳು ನಬೋಮಂಡಲವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದವು.

ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಗುರುಗಳು ಹೊರಟೀಬಿಟ್ಟರು .. “ ಎಡಗೇರ್-ಕ್ಲಚ್-ಬಲ ಆಕ್ಸೆಲರೇಟರ್-ಎಡ-ಬಲ....ಬಲ ಎಡ...” ...ಎಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಧುರ್ಕ್ಕು ಎನಿಸಿದರು....ಆದರೆ

ಎಡ ಬಲ .. ಬಲ-ಎಡ-ಶುದ್ಧ ಎಬಡ ಆ ಕೆಟ್ಟಪ್ಪ. ತನ್ನ ಎಡ ಬಲ ಹೇಳಿದ್ದ ನಲ್ಲದೆ ಗುರುಗಳ ಎಡ ಬಲ!! ..ಅವರಿಗೆ ಎಡವೇ ಬಲ ಬಲವೇ ಎಡ .. ಲೊಡಚ ಗುರು ದೊಡ್ಡ ಗುರು ಆ ಗಾಂಪರ ಗುರು ಎಡವೆಲ್ಲ ಬಲವಾಗಿ ಬಲವೆಲ್ಲ ಎಡವಾಗಿ ಆ ಯಂತ್ರ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ಭೋರ್ಗರೆದು ಅರ್ಭಟಿಸಿ ಕೆಣಕಿದ ವ್ಯಾಘ್ರನಂತೆ ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಹಾರಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಜನ ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು ಓಡಿದಾಗ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ ಅವರಮೇಲೆ ಅದು ಬಿದ್ದು ಸದ್ದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಲಗಿತ್ತು ..ಎರಿತ್ತು ಆ ಸ್ಕೂಟರು ಗುರುರಾಯನ ಮೇಲೆ ...

—ದಾತರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಿತವ್ಯಯಕ್ಕೆ

ಹಾಗೂ

ಸ್ರವಕಾಶಮಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ

ಬೆಂಗಾಲರ್

ಬಲ್ಬುಗಳು

ಬೆಂಗಾಲರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು-೩

ನಮ್ಮ ಸೋಲ್ ಏಜನ್ಸಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

ಕಾದಂಬರಿಗಳು

ಚೆಲುವೆ	ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕ	2-25
ತ್ರಿಕಂಕು ನರಕ	ನಾಡಿಗೇರ ಕೃಷ್ಣರಾಯ	2-25
ಮಂಗಳೆಯು ಮದುವೆ	ಮಾ. ಭೀ. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್	2-00
ರಾಣಿ ಮತ್ತೆ ಬರಲಿಲ್ಲ	ನಾಡಿಗೇರ ಕೃಷ್ಣರಾಯ	2-00
ಎಲ್ಲಾ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ	ತ. ರಾ. ಸು.	2-25
ಹೆಣ್ಣಿನ ಹೃದಯ	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಡುಪ	2-00
ಜಾಳಿನ ಹಾದಿ	ಮತ್ತೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	2-25
ಅಮೃತ ಹಸ್ತ	ಕೆ. ಎಸ್. ಸರಸ್ವತಿ	2-00
ಬಳಿನ ಪಥ	ಎಂ. ಕೆ. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ	2-00
ಮೇಡಮ್ಮನ ಗಂಡ	ಬಿ(ಚಿ)	2-00
ಪ್ರೇಮ ದೇವತೆ	ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗ	2-00
ಮೂರು ಹೆಣ್ಣು ಐದು ಜಡೆ	ಬಿ(ಚಿ)	2-00
ಮನೆ ನಿನ್ನದು ಮನ ನನ್ನದು	ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗ	3-00
ಅದೃಷ್ಟ ನಕ್ಷತ್ರ	ಅ. ನ. ಕೃ.	2-00
ಮನೆ ತುಂಬಿದ ಮಡದಿ	ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗ	2-00
ಭಾಗ್ಯ ಸುಮಂಗಲಿ	ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗ	2-00
ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ	ಮ ನ. ಮೂರ್ತಿ	2-00
ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಸೊಸೆ	ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗ	2-00
ಶ್ರೀಮಂತ ಸುಂದರಿ	ಮೈ. ಸು. ಶೇ.	2-00
ಸುಂದರೂ ಸಂಸಾರ	ಅ. ನ. ಕೃ.	2-25
ಹೊಸ ಹೆಂಡತಿ	ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕ	2-00
ರಾಣಾ ಸಮರಸಿಂಹ	ವಿ. ಜಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	2-00
ಅಮೃತಮಂಥನ	ಅ. ನ. ಕೃ.	2-00
ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿ	ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪುರಾಣಿಕ	2-00
ಪ್ರಣಯ ಕೋಲಾಹಲ	ನಾಡಿಗೇರ ಕೃಷ್ಣರಾಯ	2-00
ವೀರಸಾಂದ್ಯ ಕಟ್ಟಬೊಮ್ಮ	ಮತ್ತೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	1-25
ಅಟೋರಿಕ್ವಾದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಸರೆ	ಮಾ. ಭೀ. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್	2-00

ಗೀತಾ ಏಜನ್ಸೀಸ್—ಸಾರಾಸ್ವತೀ, ಬೆಂಗಳೂರು-2

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore-2

Publisher—B. N. Gupta.

Editor—M. Shivaram.